

कोंकणि महामानेस्त लेखनमाळा
ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ ಲೇಖನಮಾಳಾ

ವಿ. ವಿನ್. ಕಾಪುರ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ಬಿ. ಭಟ್

11

कोंकणि महामानेस्त लेखनमाळा - ११

ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ ಲೇಖನಮಾಳಾ - ೧೧

भारतवाणी परियोजना / BHARATAVANI
भारतीय भाषा संस्थान
CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
मैसूरु / MYSURU - 570 006

BVP-~~578~~578

ಎಂ.ಎಲ್. ಕಾಮತ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ಬಿ. ಭಟ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಲಾಲಭಾಗ್, ಮಂಗಳೂರ್

M.N. KAMATH

Monograph on life & work by Smt. Leela B. Bhat for Konkani Mahcmanesth Lekhanamala Series of Children Books Published by Karnataka Konkani Sahithya Academy.

Publication No. : 11

© Karnataka Konkani Sahitya Academy

Publisher :

Registrar,

Karnataka Konkani Sahitya Academy,

City Corporation Bldg.,

Lalbagh, Mangalore - 575 003.

Printer :

Victoria Printing Works,

Bantwal - 574 211

Cover Designed :

Gurudatt Bantwalkar

First Edition :

November 2000

Price : Rs. 10/-

ಪ್ರಸ್ತಾವನ

ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯಾಭಾಸ ಉಲೋವ್ಚೆ ಲೋಕಾನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆನಿ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ವೆವೆಗ್ಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ವಾವ್ರ ಕರ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ ಆನಿ ಭಾರತ ದೇಶಾಕ ಮಸ್ತ ನಾಂವ ಹಾಳೆಲೆ ಆಸಾ. ಆನಿ ತೆ ಫುಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ ದೇಶ ವಿದೇಶಾಂತ ತಾನಿ ಕೆಲೆಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ಖಾತಿರ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ ದಾವ್ನುಯಿ ಆಸಾತ್.

ಭಾರತ ದೇಶಾಚೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳ್ಳುಳೆಚೆ ಕಾಲಾಂತ ಯಾ ದಲಿತಾಂಕ್ ಉದ್ಧಾರಾಚೆ ವಾವ್ರ ಕರ್ನು ಕಾಲಾರ್ ಪುಥಾರ್ಪಣ ಘೆತಿಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ ತಶೀಚ್ ಇತರ ವೆವೆಗ್ಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತುಯಿ, ಸಾಂಗ್ಲೆ ದಾಲಾರ್, ರಾಜಕೀಯ, ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಜೀವವಿಮಾ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಹಕಾರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಮಸ್ತ ಇತ್ಲೆ ಸೇವಾ ಕರ್ನು ತಾಂಚೆ ನಾಂವ್ ದೇಶ, ವಿದೇಶಾಂತ, ವಿಖ್ಯಾತ ದಾಲೆಲೆ ಆಸಾ. ಥೋಡೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿನಿ, ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಮರಾಠಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷೆಂತ ಸಂಶೋಧನ್, ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ಭಾಷಾಂತರಾಚೆ ವಾವ್ರ ಕೆಲೆಲೆಯಿ ಆಸಾ. ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ, ಲೋಕವೇದ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ ಕೆಲ್ಯಾ ತಾಂಚಾ ವಾವ್ರಾಕ ದೇಶವಿದೇಶಾಚೆ ಉಚ್ಚ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಿ ಲಾಭಾಲೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾಂಕ ಅಭಿಮಾನಾಚೆ ಸಂಗತ್ ದಾವ್ನು ಆಸಾ.

ತಸಲೆ ಮಹಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾನೆಸ್ತಾಂಕ ಭಾರತ ದೇಶಾಚೆ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ತಾಂತೂಯ್ ಮುಖ್ಯ ದಾವ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯಾಭಾಸ ಉಲೋವ್ಚೆ ಜನಾಂಕ್, ತ್ಯಾ ಪುಥಾರಾಂಗೆಲೆ ಜೀವಿತಾಚೆ, ತಾನಿ ಭಾರತೀಯ ಜನಸಮುದಾಯಾಚೆ ಉದೋರ್ಗತಿ ಖಾತಿರ ಕೆಲೆ ವಾವ್ರಾಚೆ, ಆನಿ ದಿಲ್ಯಾ ಸೇವೆಚೆ ವಳಕ, ಆಯ್‌ಚ್ಯಾ ಆನಿಕ್ ಫಾಯ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪಿಳ್ಗಿಕ್ ದಾವ್ಣೆ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ದೃಷ್ಟಿನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ ಲೇಖನಮಾಳಾ ನಾಂವಾರ್ ಪ್ರಕಾಶನ್ ಕರ್ಚೆ ರರಯ್‌ಲಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತಾಂಗೆಲೆ ಜೀವಿತ

ಆನಿ ಕಾರ್ಯಂ ಹೆ ಬೂಕಾಂತ್ ಲ್ಹಾನ್ ರೀತಿರ್ ಪ್ರಬಂಧ ದಾವ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಾಕ ಯೆತಲೆ. ಅಕಾಡೆಮಿನ ಸುಮಾರ್ 50 (ಪನ್ನಾಸ್) ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತಾಂಚಿ ಜೀವಿತಾಂ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಾಂಚಿ ವಿವರ್ ಬುಕಾ ರೂಪಾರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ ಹಾಡ್ಚೆ ಯೋಜನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಘೆತ್ಲಾ.

ಹಾಜೆ ನಿಮ್ನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾನಿ ಹೆ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತಾಲೆ ಜೀವಿತ, ತಾಂಚೆ ವಾವ್ರ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಂ ವಾಜುನ್ ತಾಂಚೆ ವಿಷಯಾಂತ ಅಭಿಮಾನ್, ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್ ಅಶೆಂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ್ ವಾಡೋನ್ ಘೆವ್ಚಾರ್ ಶಕ್ಯ ದಾತಲೆ ಅಶೆಂ ಆಮ್ಚಿ ಆಶಾ ಆಸಾ. ಸಂತೋಷಾಚಿ ಗಜಲ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್, ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೇರ್ ಪ್ರಕಟಣ್ ದೀವ್ನು, ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ ಲೇಖನ ಮಾಲಾ ಬೂಕ್ ಬರೋವ್ಣು ದಿವ್ಚಾರ್ ತಾಂಗೆಲೆ ನಾಂವಾ ದೀವ್ಚಾ, ಅಶೆಂ ವಿನಂತಿ ಕೆಲೆಲೆ ತೆದನಾ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ವಿವಿಂಗಡ ಗಾಂವ್‌ಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿ ನಿ ಬುಕ್ ಬರೋವ್ಣೆ ವಾವ್ರಾಕ ಮುಕಾರ್ಸುನು ಆಯಿಲೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಮಸ್ತ್ ಸಮಾದಾನ ದಿಲಾಂ.

ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ ತೂರ್ತಕವಿ, (ಅಶುಕವಿ) ಲೇಖನ, ನಾಟಕ ಬರಪಿ ದಾವ್ನು ಖೂಬ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲಲೊ. ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಕಲಾಗಾರ್ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಲ್ಯಾ ಹರಿಜನ ದಲಿತೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಾವಳಾಚೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಸ್ಪೂರ್ತ ಪಾವ್ನು, ಜಾತಿ ವೆಣಿಸ್ತಾ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ವತಃ ವಿರೋಧಕರ್ನು, ಸಮಾಜಾಂತೂನ್ ಭಾಯರ್ ಪಾವೀಸೊ ಏಕ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ. ಕಲ್ಕತ್ತ ಮುಂಬಯೀಂತ ತಾಗೆಲೆ ವೆವೆಸಾಯ್ ಕರ್ತನಾಚ್, ಬಂಗಾಳಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಜೂನ್, ನಾಟಕ ಪೋಳೊವ್ಣು, ತಾಣೆ ಸ್ಪೂರ್ತ ಆಸ್ತಾವ್ ಕೆಲೆ, ಉಪರಾಂತ ಗಾವಾಂಕ ಪರತ್ ಯೇವ್ನು ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಲೇಖನ, ಬೂಕಂ ಆನಿ ನಾಟಕ ತಯಾರ ಕೆಲೆ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಾಂತ ಏಕ ಗ್ರೆಸ್ತ ಸ್ಥಾನ ಆಪಣ್ಯಾವ್ಣು ಘೆತಿಲೊ ಮಹಾಪುರುಷ್. ಕರಿಣ ದುರ್ಬಳಪಣಾಂತು ಆಸಲ್ಯಾರಿಯ್ ಖುಷಾಲ ಆನಿ ಕಲಾವಯ್ ಮೋಗ್ ಸೊಣಾತಿಲೆ, ವಾಂಚುನ

ಆಶಿಲೆ ತಿತ್ತುಲೆ ಕಾಳಿ ತಾಗೆಲೆ ಸಂಪರ್ಕಾಕ ಆಯಿಲೆ ಮಾನೆಸ್ತಾಂಕ,
ಚೆಡುರ್ವಾಂಕ, ಹಾಸೋನ್ ಖೇಳೋನ್ ಆಶಿಲೋ ಅದ್ಭುತ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ್
ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ್.

ಎಂ. ಎನ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಜೀವಿತಾಚೆ ವಿಷಯಾಂತ
ಜತನಾಯೇನ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಕರ್ನ್ 6 ಬೂಕಾಂ ಬರೋವ್ನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ
ಹಾಳೆಲಿ ಮಹಾಲೇಖಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ಬಿ. ಭಟ್ ಹಾನ್ಣಿ 'ಕೊಂಕಣಿ
ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೇಖನಮಾಳಾ' ಖಾತಿರ ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ್ ಹಾಂಗೆಲೆ
ಜೀವಿತ ಆನಿ ಕಾರ್ಯೆ ವಿಷಯಾಂತ, ಮಾಯಾಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ ವಯಲೆ
ಮೋಗಾನ ಲ್ಹಾನ ಕರ್ನ್ ಬರೋವ್ನ್ ದಿಲಾ. ತಾಂಕಾ ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ತಸೀಬ್ ಬೂಕ ಸುಂದರ ದಾವ್ನ್ ಛಾಪ್ಸುನ್ ದಿಲೆಲೆ ಮೆ!
ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಹಾಂಕಾಯೊ, ಆನಿ
ಮುಖಚಿತ್ರ ರಚನ ಕರ್ನ್ ದಿಲೆಲೆ ಶ್ರೀ ಗುರುದತ್ತ ಬಂಟ್ವಾಳಕಾರ್ ಹಾಂಕಾ
ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ

ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್ "ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೇಖನ ಮಾಳಾ"ಚೆ
ಬೂಕಂ ಸ್ವೀಕಾರ ಕರ್ತಲೆ ಅಶೆಂ ಅಮ್ಮಿ ಭೊಗ್ಲಾ ದಾವ್ನ್ ಆಸಾ.

ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ಮಂಗೂರ

ದಿನಾಂಕ :15-11-2000

ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ್

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಂತ ವೀಸಾವೆ (20) ಶತಮಾನತಾಯ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾರಿ ನಿಕ್ಕುಳ್ಳ ಸ್ಥಿತಿ ಪಾವ್ನ ಆಶಿಲೆಂ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೊಳ್ಳಾರಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಾಂತ ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ರಚನ ಜಾಲೆಲಿ ನಾ. ಹೀ ಪುಸ್ತಿಕಿ ಬದಲ ಜಾವೂಕಾ ಆಶಿಲಿ. ಶುರ್ದೆರ್ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವ್ ಆನಿ ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ್ ಹೇ ತೀನಿ ಸಾಹಿತಿನಿ ಹೊಡ್ಡಾಂಕ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕಯ್ ಅಗತ್ಯ ಜಾವ್ನ ಆಶಿಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಾಚಿ ಏಕಿ ಮೌನಕ್ರಾಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ನಾವಾಂಕಿತ ಶಾಸನ ಸಂಶೋಧಕ ಆನಿ ಕವಿ. ಪಂಜೆ ಅಸಲೊ ಸಹಜ ಕವಿ ಆನಿ ಜಾನಪದ ಲೇಖಕ ಏದೊಳ್ ಹ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಂತ ಜನನಾಕ ಯೇನಿ. ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಜಾಯಿಜಾಲೆಲೆಂ ಪರ್ಯ, ಪದ್ಯ, ನಾಟಕ, ಹಾಣೆ ಭಾರೀ ಸಂಖ್ಯೇನ ಬೊರೊನ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ನ ಕೆಲೆಂ. ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತಾನಯ್ ತೇಕಿ ವಾಟೇರ್ ಚಲ್ನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಜಾಯಿ ಜಾಲೆಲೆಂ ಕವನ, ನಾಟಕ, ಕಾಣಿಯೋ ಪ್ರಬಂಧ ಬರಯಲಾ. ತೊ ಏಕ ಸಮರ್ಥ ನಾಟಕಕಾರ, ಕಥಾಕಾರ, ಕವಿ ಆನಿ ಪತ್ರಕರ್ತ ಜಾವ್ನ ಆಶಿಲೊ. ಹೇ ತೀನಿ ಮಹಾಪುರುಷ ಕೊಂಕಣಿ ಜಾವ್ನ ಆಶಿಲೆಂ ಆಮ್ಕಾ ಖೊಬ ಗರ್ವಾಚೊ ವಿಷಯ. ತಾಂಗಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾತಿಲೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಆಜಿ ಆಮ್ಕಾ ವಾಜೂಕ ಕಸಲೆಂ ಲೇಸ್ತ ಆಶಿಲೆಂ ?

ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಕೊಣ ತೊ ? ಆಧುನಿಕ ಪಿಳ್ಗೆಚೆ ಜನಾಂಕ್ ತೊ ಕೊಣ ಮ್ಹಣ ಕಳ್ನಾ. ಪುಳ್ಳೆಜನ ತಾಗೆಲಿಂ ಪರ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕಾಣ್ಯೊ ವಾಜುನುಂಚಿ ವಾಡಿಲೆ. ಆತ್ತಂಚೆ ದಿಸಾರಿ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜಾಂತ ಸಾಹಿತಿ ಪೊಳೋಚಾಕ ಮೇಳ್ತಾತಿ. ಹೊ ಸಮಾಜ್ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಾಂತ್ ಮಗ್ನ. ತಾಂಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೊರುಂಕ ಖಿಯ್ ಪುರಸ್ತಿ ? ಕಾಮತ ಏಕ ದುರ್ಬಳೊ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾವ್ನ ಅಪಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲೆಲೊ ಕೀರ್ತಿಶಾಲಿ ಕಾಮತಾಲೆ ಜೀವನೇಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಸಮರ್ಪಿತ ಜಾವ್ನ ಆಶಿಲೆಂ.

ಜಲ್ಲ

ಎಂ. ಎನ್ ಕಾಮತಾಲೆ ಜನನ 1883 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚ್ 17 ತೇಸು ಮುಂಡ್ಕೂರಾಂತ ಜಾಲೆಂ. ಕಾಮತಾಲೆ ಪೂರ್ಣನಾಂವ ಮುಂಡ್ಕೂರ ನರಸಿಂಹ ಕಾಮತ. ತೊ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯ "ಎಂ. ಎನ್. ಕೆ." M.N.K.'K' "Kamath" ಹೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ನಾಂವಾರಿ ಬರಯ್ತಾಲೊ. ತಾಗೆಲೊ ಬಾಪಯ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾಮತ್ ಆನಿ ಆವಯ್ ತುಂಗಭದ್ರಾ. ಬಾಪಯ್ ಮುಂಡ್ಕೂರಾಂತ ದಾಕ ಘಾಲ್ಚೆ ಕಾಮಾರಿ ಆಶಿಲೊ. ಕಾಮತಾಲಿ ಆವ್ಣು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ಲ್ಲಾನ ಪ್ರಾಯೆರೀಚ್ ಅಂತರ್ಲಿ ಜಾಲೆಲ್ಯಾ ಬೆಚಾರಾನ ಬಾಪಯ್ ಲ್ಲಾನ ಚೆರ್ತಾವಾಂಕ ಘೇನ್ನ ಮಂಗಳೂರಾಕ ಏವ್ಣು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ವೆಕ್ಸಿನೇಟರ್ ಜಾವ್ನ್ ಜೀವನ ಕರುಂಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ತ್ಯಾವೆಳಾರ್ ತಾಕಾ ಬರಿ ರುಪಯಾ ಪಗಾರ. ಬಾಪ್ಪುಸ ಆನಿ ಪೂತ್ ಕಷ್ಟಾನ ದೀಸಕಾಡ್ತಾಲೆ. ಬಾಪಯ್ ಏಕು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸ ಜಾವ್ನ್ ಆಶಿಲೊ. ಪುತ್ರಾಕ ಸಾನ್ನಣೆರೀಚಿ ಭಾರತ, ರಾಮಾಯಾಣ, ಅಭ್ಯಾಸ ಕರಾಯ್ತಾಲೊ. ಜಾಲಾರ್ ಎಂ.ಎನ್ ಕಾಮತಾಕ ಬಾಪಯ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭ್ಯಾಸ ನಾ ಆಶಿಲೊ. ಏಕ ಲೇಕ್ಯಾರ ಹೆ ಮುಖಾರ ಕಾಮತಾಕ ಬರೆಂ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಬರಯ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್ ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯಾ ತಸಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತಾನಿ ಬರೆಯಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾದೆ ಜನಾಂಕ ವಾಜೂಂಕ ಕಷ್ಟ ದಾತಾಲೆ. ಕಾಮತಾಲೆಂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕ ಮ್ಹೊಗಾಳ ದಾವ್ಣ ಆಶಿಲೆಂ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತ ತಾಗೆಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಕನ್ನಡ ವ್ಹಣ್ಣೆ ತಮಾಸೊ ಕರ್ತಾಲೆ. ತಾಗೆಲೆಂ ಖರೇಂ ಜಾವ್ನ್ ಮಂಗಳೂರ ಕನ್ನಡ. ಬಂಗಾಲಿ, ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಭಾವಾನ ತೇಂ ಸುಂದರ ಜಾವ್ನ್ ಆಶಿಲೆ.

ಕಾಮತು ಸಾರ್ವಜನಿಕಾನೂಚಿ ಬುದ್ಧಂತ, ಆನಿ ಮೇಧಾವಿ, ತೊ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕರ್ತಾಲೊ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ತಾಗೆಲೊ ಸಹಪಾಠಿ. "ಸ್ಕೂಲಾಕ ವತನಾ ಸಾನ್ನಣೆರಿ 'ತೊ ಹಾತ್ತ್ ಪಾಯಾಕ ಗೋಲ, ವಾಳೆ ಘಾಲ್ಚಿ ಏಕೆ ಘಾಂತಿ ಸೊಣು ವತ್ತಾಲೊ. ಆಮ್ಮಿ ಸಕಡ್ ತಾಕಾ ತಮಾಸೊ ಕರ್ತಾಲಿಂತಿ ಮ್ಹಣ್ಣೆ' ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಬರೆತಾ. ತರಗತೀಂತ ತೊ ಪಯಲೊ

ಎತಾಲೊ. 1899ನು ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ತಾಕಾ 16ವರ್ಷ ಮ್ಹಣ್ನನಾ ತಾಣೆ ತಾಂಗಲ್ಯಾ
 Angel ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಹಾತಪತ್ರಾಂತ (ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕಾ) ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆನ Robin
 Red Breast ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಗುಪ್ತನಾಂವಾನ "Gods' Light House," "Cre-
 ations Baptism", "The Kingdom of Heaven is like into net
 ಆನಿ 'snail' ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಕವನ ಬರಯಾಲಿಂ. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕಾಂಚೆ
 'ಕ್ಷಿತಿಯಂ ಶೋಧಿಸಲಕ್ಕುಂ'ಆನಿ 'ಧರೆಯೇ ಬೀಜವನುಂಗೆ'ಹೀಂ ದೋನಿ ಕವನ
 ಇಂಗ್ಲೀಷಾಕ ಅನುಷಾದ ಕೆಲೆಂ. ಹೀ ಪ್ರತಿಭಾ ಅಶೀಚಿ ವಾಡ್ತಚಿ ಗೆಲಿ.
 ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪಾಸ್ ಕರ್ತರಿ ತಾಣೆ ಎಲೋಯಿಯಶಿಯಸ್
 ಕಾಲೇಜಾಂತಎ.ಎಫ್.ಎ ಪರಿಕ್ಷಾ ಪಾಸ್ ಕೆಲಿ

ತೆದನಾ ಏಕು ಪ್ರಸಂಗ ಜಾಲೊ. ಬಾಪಯಾನ ಶಿಸ್ತಾನ ವಾಡಯಿಲೊ.
 ಕಾಲೇಜ ಸೊಣ್ ವಿಂಗಡ ಖಂಯ್ ಆಜ್ಜಾ ವಚಕಾಯ್ ತಾಕಾನಾ ಆಶಿಲಿ.
 ಸಂಗೀತ, ಫುಟ್ಬಾಲ್, ಫೋಟೋಗ್ರಫಿ ತಾಕಾ ಭಾರೀ ಮೊಗಾಚೆ ಆಶಿಲೆಂ.
 ಪರೀಕ್ಷಾ ಜಾತ್ತರಿ ಏಕ ದೀಸ, ತೊ ದೋಸ್ತಾಂಗಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಬಂದರ
 ಪೊಳೊಚಾಕ ಗೆಲೊ. ಘರಾಕ ವಾಪಸ ಎತನಾ ರಾತಿ ಜಾಲಿ. ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ
 ಆಸೂನೂಯ್ ತಾಣೆ ತೆದೊಳತಾಯ್ ಬಂದರ ಪಳಯಾನಿ ಆಶಿಲೆಂ.
 ಬಾಪ್ಪುಕ ರಾಗ್ ತೆಪ್ಪುಕ ಜಾಯ್ನಿ. ಪುತ್ತಾಕ ತ್ಯಾ ದಿವಸ ಸಮೇಚಿ ಪೆಟ್ಟು
 ಪಳ್ಳೆ. ತೇಚ್ ಕಾರಣಾನ ಕಾಮತ ಬಾಪ್ಪುಕ ಸಾಂಗನಾ ನಾತಿಲೆಂ ಧಾವ್ನ ಗೆಲೊ.
 ನಾಪತ್ತೊ ಜಾಲೆಲ್ಯಾ ಪುತ್ತಾಖಾತಿರ ಶೋಧ ಕೆಲ್ಯಾರಿಯತೊ ಮೇಳನಿ.
 ಏಕು ದೀಸ ಕಾರ್ಕಳಾ ತಾಕುನ ಕೃಷ್ಣ ಕುಡ್ಡ ಮಳೆಲ್ಯಾ ಸದ್ಗಹಸ್ತಾಲೆಂ ಪತ್ರ
 ಆಯ್ಲೆ. ತಾಂತು ನರಸಿಂಹ ಕಾಮತ ಕಾರ್ಕಳಾಂತ ಕಾಮಕರ್ಡ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಾಗೆಲಿ
 ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭಾ ಪೊಳೊನ್ ಮೆಚ್ಚುನ್ ತಾಕಾ ಆಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ಧುವೆಕ
 ದೀವ್ನ್ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ್ ಕರ್ಚೆ ನಿಶ್ಚಯ ಕೆಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಬರಯಿಲೆಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
 ಕಾಮತಾಕ ಪೂತ್ ಜೀವಂತ ಆಸ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಆಯ್ಕುನ್ ಜೀವಾಂತ್ ಜೀವ್
 ಆಯ್ಲೆ. ತೊ ಕಾರ್ಕಳಾಕ ಗೆಲೊ. ಕುಡ್ಡಾಲ್ಯಾ ಧೂವ ಅನಸೂಯಾಕ ಸಾಂಗಾತಿ
 ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ್ ಜಾಲಿ. ಪೆರ್ಲೆ ಮಂಗಳೂರಾಕ ಆಯ್ಲಿಂ. ಏಕ ಲ್ಹಾನ ಘರಾಂತ
 ಬಿಡಾರ ವಾಡಯ್ಲೆ. ಥೊಡೆ ದೀಸಾನಿ ತಾಕಾ Ross & Ross ಮಳ್ಳೆಲ್ಯಾ

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಂಪೆನಿಂತ ಮುಂಬಯಿ ಆಫೀಸಾಂತ ಗುಮಾಸ್ತಾಲೆಂ ಕಾಮ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ಥಂಯ್ ಆಸ್ಕುನ್ ದೋನಿ ವರ್ಸಾನೀಚಿ ತಾಕಾ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಆಫೀಸಾಕ ವರ್ಗಾವಣ ಜಾಲೆಂ. ಮುಂಬಯೀಂತ ತ್ಯಾಕಾಲಾರಿ ಕೀಲೋಸ್ಕಂ ಕಂಪೆನಿ ಇತ್ಯಾದಿಲಿಂ ನಾಟಕ ಚಲ್ತಲಿ ಆಶಿಲಿಂತಿ. ತಶಿ ಜಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ಮರಾರಿ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆನಿ ನಾಟಕ ರಂಗಾಚೊ ಅನುಭವ ಜಾಲೊ. ಆಪ್ಲೆಯ್ ತಸಲೀಂಚಿ ನಾಟಕ ರಚನ ಕರ್ಯ್ ಮ್ಹಳೆಲಿ ತಾನಿ ಉಬ್ಜಲಿ.

ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ತಾಣೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾಕ ವೊಚುನ್ ಥಂಯಿ ಧಾ ವರ್ಸ ಜೀವನ ಕೆಲೊ. ಕಲ್ಕತ್ತಾಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳ್ಳಳ ಭಾರಿ ಜೋರ್ ಆಶಿಲೊ ವೇಳು. ಥಂಯ್ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿಭಾಕ ಉತ್ಕರ್ಷ ಪಾವಲೆಂ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರ, ನವೀನಚಂದ್ರ ಚಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಸಲೆ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಸಾಹಿತಿ ಪ್ರಮುಖಾಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾಜುಚೆ ಖಿತರ ತೊ ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಲೊ. ಬಂಗಾಲಾಂತ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆನ ನಾಟಕ ಖೆಳ್ಚೆ ಆಶಿಲೆಂ. ನಾಟಕರಂಗ ಬರೇ ವಾಡೂನ ಆಯಿಲೆಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಠಾಗೋರ ಅಸಲ್ಯಾಂಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮಾಚೆ ಕಾರಣ ಜಾವ್ನ್ ಬಂಗಾಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರಚುರ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಭಾರತಾಂತ ಖಂಯ್ಚೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾಚೆ ನಾಟಕ ರಂಗ ನಾ ಆಶಿಲೆಂ. ತಶಿ ಜಾವ್ನ್ ದೇಶಿಯ ನಾಟಕಾಂಕ ಬಂಗಾಲೀಚಿ ಜಲ್ಮಸ್ಥಾನ ಜಾಲೆಂ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಂತ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಾವೊ, ನಾಟಕ ಖೆಳ್ಚೆ ಜಾವೊ ನಾ ಆಶಿಲೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾಂತ, 10ವರ್ಸ ಕಾಮಕರ್ ತೊ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಮಂಗ್ಳೂರಾಕ ಆಯ್ಲೊ. ಸಾಹಿತಿ ಬಾವ್ಲಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾವ್ಚೆ ಅವಶ್ಯ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ತೊ ಮದ್ರಾಸಾಂತ ಏಕ್ ವರ್ಷಾಚೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿ ಘೆವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳೂರಾಕ ಆಯಲೊ.

ತಾಣೆ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಾಪನ ಕಾಮ ಕೆಲೆಂ ಮೂಲ್ಕಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಂತೆ, ಉಡುಪಿಚ್ಯಾ ಬೋರ್ಡ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಂತೆ ಥೊಡೆ ಕಾಳ್ ಕಾಮ ಕೆಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಣಿಯಿ ಕಳ್ಳೆಯೆತಾ. ಮೂಲ್ಕಿಂತ ಆಸ್ತನಾ ತಾಕಾ ಮುಲ್ಕಿ ನಾರಾಯಣ ಕಾಮಣಾಲಿ ಇಷ್ಟಾಗತಿ ಮೆಳಿ. ಮುಲ್ಕಿ ನಾರಾಯಣ ಕಾಮತ ಗೋವಿಂದ ಪೈಲ್ಯಾ ಭಯಿಲ್ಯಾ ಗೋವ್ (ಬಾವಣ್) ತಾಗೆಲೆ ದ್ರೌಪದಿ

ಸ್ವಯಂವರ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಚರಿತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಧಾ ಬಾರಾ ನಾಟಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಶಿಲಿಂ. ತೋಚಿ ಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರಥಮ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕಕಾರ. ಭಾಯಲೆಂ ಗಾಂವ್‌ಚೆ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿ ಆನಿ ಂರುಕ್ಷಗಾನ ಮೇಳಾಚೆ ಪ್ರಸಂಗ ಖೆಲೊಚೆ ತಾಕ್ಯಾ ಭಾರೀ ಪಸಂದ ಆಶಿಲೆಂ. ತೇಚಿ ಖತೀರ ಮನೋರಮಾ ಮಹಲ್ ಮ್ಹೋಣ ಏಕ ನಾಟಕ ಮಂದಿರ ತಾಣೆ ಬಾಂದಯಿಲೆಂ ತಾಣೆ ನಾರಾಯಣ ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ಸಂಸರ್ಗಾನ ಎಂ.ಎ.ನ್. ಕಾಮತಾಕಯ್ ವಾಡಯ್‌ಲಿ. ಬಂಗಾಲಾಂತ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬುಗಾಲಿ ಭಾಷೆಂತ ಆರಂಭ ಜಾಲೆಲೆಂ. ಕಾಮತಾನಯಿ ತ್ಯಾಚೆ ದಿಶಾರಿ ಕನ್ನಡಾನಯ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಶುರುವಾತ ಕೆಲೆಂ. ಹೇಂ ಸುಮಾರ 1912 ಇಸ್ಕೀಂತ. ತಾಣೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆನಚೆ ಬೊರೊಚೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೆಲೆಲೆ ಬರೇಂಚೆ ಜಾಲೆ ಮ್ಹೋಣ್ ಗೋವಿಂದ ಪೈಲೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯು. 'ಇಂಗ್ಲೀಷಾನ ಬೊರೊಚಾಕ ಗೆಲೆಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾಲೊ ದಿವೊ ಘೆವ್ನ್ ದುಸ್ರಾಲ್ಯಾ ದಿವಾಳೆ ಪರ್ಬೆಂತ್ ಜೊಳೊಚಾಕ ವೊಚುನ ಅಪ್ಪಣಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಲೆ ಜನಯಿ ಕಾಳ್ಕಾಂತ ಬುಡ್ಡೆನಂತಾ ವಿಂಗಡ ಕಾಯ್‌ನಾ. ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಸಹಾಯಾನ ತಾಣೆ ಕನ್ನಡಾಂತ ಆಪ್ಲ್ಯಾಚಿ ಏಕ ಶೈಲಿ ಆವಿಷ್ಟಾರ ಕೆಲಿ. ಆಪ್ಲ್ಯಾಲಿ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡಾಕ ವ್ಯಯ ಕೆಲಿ. ಸಾಹಿತ್ಯಾ ರಚನಾ ಶುರುವಾತ ಕೆಲೆಲೊ, ಅನುವಾದಾಚ್ಯಾ ರೂಪಾನ. ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷೆಚೆ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮೃಗ, ಪ್ರೇಮ ಪಿಣಾಸೆ, ಕುಮಾರಭೀಮ ಸಿಂಹ, ಚಂಚಲಾ, ಕನ್ಯಾಬಲಿ, ಹೀಂ ಲ್ಹಾನ ಕಾಣ್ಕೊ ಮೈಸೂರ್, ತಾವ್ನ ಪ್ರಗಟ ಜಾವಚೆ 'ಮಧುರವಾಣಿ' ಆನಿ 'ಕಾದಂಬರಿ' ಸಂಗ್ರಹಾಂತ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲಿಂ.

1914°ತು ತೊ ಬಂಟ್ವಾಳಾಚಾ ತಿರುಮಲ ದೆವ್ಪಾಚ್ಯಾ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ಸ್ವಾಮೀ ಶಾಳೆಚ್ಯಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ ಜಾಲೊ. ಬಹುತೇಕ ಣಾಹಿತ್ಯ ಥಂಯೀಚಿ ಬರಯಿಲೆಂ. ಏಕ ರೀತಿಚೆ ಪವಾಡಶೆಂ ಎಕಾಮಾಕ್ತಿ ಏಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲೆಂ. ಚಂದ್ರಹಾಸಾಭ್ಯುದಯ ಮ್ಹಳೆಲೆಂ 5 ಅಂಚಾಚೆ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ, ಅನೇಕ ತಸಲೆಂಚ್ ನಾಟಕ ಮೌರ್ಯಸಿಂಹಾಸನ, 'ಆನಂದ' ನಾವಾಚಿ ಚೆರ್ಡುವಾಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ, ಅನೇಕಾನೇಕ ಕವನ, ಪ್ರಬಂಧ, ಕಾಣ್ಕೊ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಅಧ್ಯಾಪಕಾಂಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಸೆ ಆಶಿಲೆ 'ಭೋವಿನಿ' ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಮ್ಯುನ್ಯಾಳೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರಯ್ಲೆಂ. 1914-1918 ಹ್ಯಾ ಅವಧೀಂತ ತಾಣೆ ಕೆಲೆಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಬರಯಿಲೆಂ ನಾಟಕಂ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ ಶಾಳೆಚೆ ವರ್ಧಂತಿ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಚೆರ್ಡುಪಾವನಿ ಖೇಲ್ಚೆ ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿಭಾ ಜನಾಂಕ ಕಳಯೆಲೆಂ.

ಬಂಟ್ವಾಳಾಂತ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾ ವಿಷಯ್ ಏಕ ಹೋಡ ಗೊಂದಳಾಕ ಕಾರಣ ಜಾಲೆಂ. ತಾಣೆ ಬರಯಿಲೆ ವಟಪುರಾಧೀಶ್ವರ ಶತಕಾಚೆ 108 ಪದ್ಯೆಂ ತಾಣೆ ಕಾಶೀಮಠಾಧೀಶಾನಿ ಬಂಟ್ವಾಳಾಕ ಭೇಟ್ ದಿಲೆಲ್ಯಾ ವೇಳಾರ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಮುಖಾರಿ ವಾಚ್ಲೆಂ. ಸ್ವಾಮೆ ತೆಂ ಆಯಿಕುನ ಭಾರಿ ಸಂತೋಷ ಪಾವ್ಲೆ. ಕನ್ನಡಾಂತ ಕೋಣೆಯೀ ಇತ್ತುಲೆ ದೀಸ ತಸಲೆಂ ಶತಕ ಬರಯ್ಲೆ. ಹೇಂ ಬರಯಿಲೆಂ ಹೋ ಮನೀಷ್ ಕೋಣ ಮೋಣ್ ಸ್ವಾಮೆ, ನಿಮ್ಮುಗ್ ಲಾಗ್ಗೆ ಜೆನಾನ ತಾಗೆಲೆ ಪೂರ್ವಚರಿತ್ರ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತೋ ಏಕ್ ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟ್ ಹರಿಜನಾಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಸಹಪಂಕ್ತಿ ಭೋಜನ ಕೆಲಲೊ ಅಶಿ ಮ್ಹಣಾಲೆ. ಸ್ವಾಮ್ಯಾನಿ ಆಸೇೊ ಹೋಡ ಕವಿ ಜಾತಿ ಭ್ರಷ್ಟ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಕಸಲೆಂ ? ಹಾಕಾ ಜಾತಿ ವಾಪುಸ ದೀವ್ಚ್ಯಾ.

ಕಾಮತಾಲ್ ಪೂರ್ವಚರಿತ ಕಸಲೆಂ ? ತಾಣೆ ಮೂಲ್ಕೀಂತ ಆಶಿಲೆ ವೇಳಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ ಪ್ರೇರಿತ ಜನ ಅಸಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಂದೋಲನ ಕರ್ತಾಲೆಂ. ಕಾಮಾತ್ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಗಾಂಧೀವಾದಿ. ತಾಣೆಯ್ ಆಂದೋಲನಾಂತ ಭಾಗಿ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ಕೆಲಾಂ. ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಬರೊನ್ ಸ್ವದೇಶಿ ಮ್ಹಳೆಲೆ ಪತ್ರಿಕೆಂತ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲೆಂ. ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ವೇಳಾರಿ ಹೇಂ ಗೀತೆ ಮ್ಹಣಾಲೆ. ಎಂ. ಮಾಧವ ರಾವ್, ಮಾಧವ ಪ್ರಭು ಅಸಲೆ ವಕೀಲಾನಿ ಹರಿಜನಾಲೆ ಒಟ್ಟು ಏಕ ಪಂತಾ ಸಹಭೋಜನ ಕೆಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಭೋಜನಾಂತು ಕಾಮತ್ಯಾ ಶಾಖುಲ ಜಾಲೊ. ಬಂಟ್ವಾಳಾಕ ಏತ್ತರಿ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜಾನ ತಾಕಾ ಜಾತಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಘಾಲೊ. ಕಾಮತಾವಯ್ಕೆ ಹಾಜಿ ಕಾಂಯ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಜಾಯ್ನಿ. ತೊ ಆಪ್ಣ್ಯಾಲೆ ಕಾಮ ಕರತ್ ಗೆಲೊ. ಹೇಂ ಪೊಳೋನ್ ಜನ ಕೊಪ್ಲೆಂ. ತೆದನಾ ಕಾಮತಾನ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಆತಾಂ ಹಾಂವ್ ಕಾಂಯ್ ತಾಗೆಲ್ಯಾ

ಜಾತಿಚೊ ನ್ಹಯ್ ನಾಂ ? ತಾಗೆಲೆ 'ಹೊಲೆಯನ ಹಂಬಲಾಂತು' ಅಸ್ತತ್ಯಾಲಿ
ದುಸ್ಥಿತಿ ಮಾರ್ಮಿಕ ಬಾವ್ನ್ ತಾಣೆ ವರ್ಣನ ಕೆಲಾಂ.

1918 ತಾವ್ನ್ 1940 ತಾಯ್ ತೊ ಕೆನರಾ ಹಾಯ್ಸ್ಕೂಲಾಚೊ
ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾವ್ನ್ ಆಶಿಲೊ. ತಾಣೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಂತ ಅಪಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ
ರಚನ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಶಾಳೆಂತು ತೊ ಲ್ಹಾನ ಕ್ಲಾಸಾಂಕ ಭೂಗೋಳ ಪಾಠ ಕರ್ತಾಲೊ.
ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಗೆಲೊ ಪಾಠಕ್ರಮ್ ಕಿತ್ಲೊ ಪ್ರಭಾವೀ ಆಶಿಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ
ಸ್ಕೂಲಾಚೆ ಮೆನೆಜಮೆಂಟಾನ ತಾಣೆ ಹಾಯ್ಸ್ಕೂಲ ಕ್ಲಾಸಾಂಕಯ್
ಭೂಗೋಳ ಪಾಠ ಕ್ಲೆ ತಶಿ ಸರಕಾರಾಚಿ ಹುಕುಂ ಹಾಡಯಲಿ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ
ಭೂಗೋಳ ಪಾಠ ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಇತರ ಶಾಳೆಚೆ ಭೂಗೋಳ ಅಧ್ಯಾಪಕ
ಎತ್ತಾಲೆ. ತಾಗೆಲೊ ಷಾರ ಕೆದ್ನಾಯ್ ವಿಸರೂಕನಾ. ಏಕ ಭೂಪಟ ಘೇವ್ನ್
ಸಗ್ಳೊ ಭೂಲೋಕಾಚರಿತ್ರಾ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ,
ಜನಜೀವನ ಪುರಾ ಶಿಕಯ್ತಾಲೊ. ದೀಸ ವತಾಂ ವತಾಂ ತೊ ಏಕು ಸಮರ್ಥ
ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತ, ಲೋಗ ಮೊಗಾಳ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾವ್ನ್ ರೂಪಿತಜಾಲೊ.
ಭೂಗೋಳಾಚೆ ತಶೀಕಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತೂಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಅನೇಕ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ
ಬರಯ್ಲಿಂ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ವಲ್ಲರಿ , ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, (1922)
ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಪಾಠಗಲು ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯ ಪಾಠಾವಳಿ, ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯ ಕಥಾವಳಿ -
ಅಸಲ್ಯಾ ಬೂಕಾಂಚಿ ಪಯಲೆಂ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ದುಸ್ತ್ರಿ ಭಾಗಯ್ ಅನೇಕ
ಆವೃತ್ತಿ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲಿಂ. ರಾಮಾಯಣ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ, ಜೈಮಿನಿ
ಭಾರತ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಗ್ರಂಥತಾಕುನ್ ವಿಂಚಿಲೆಂ ಪದ್ಯಭಾಗ, ಕಾಣ್ಯೊ
ಪ್ರಕಟ ಜಾವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತಾಂಚೆ ಚೆರ್ಡುವಾಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿ, ರುಚಿ
ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಜ್ಞಾನ ಚಡ ಜಾಲೆಂ. ಪಠ್ಯ ರಚನಾ ತಾಕಾ ದಾವೆ ಹಾತಾ ಖೇಳ್
ಸೊ ಆಶಿಲೊ. ಸ್ಕೂಲ ಬುಕ್ ಕಂಪೆನಿಚಾನಿ ತುರ್ತಾರಿ ಏಕ ಪಠ್ಯ ಜಾವ್ನ್
ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ದೋನೀ ಲೀಸಾನಿ ಕಾಮತ್ ತೇಂ ತಯಾರ ಕರ್ತಾಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ
ತಾಕಾ ಮೆಳ್ಳಾಚೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಆಸ್ತಾಲೆಂ.

ಕಿತ್ಲೆಕೀ ಪ್ರಸ್ತಕಾಂಚೆ ಪೈಸೆ ವಿಕ್ತಲ್ಯಾಂನಿ ಖಾವ್ನ್ ಘಾಲೆಂಯ್ ಆಸ್ಸೆ.

ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ

1920 ತಾವ್ನ ರಚಿತ ಜಾವ್ನ ಕಾಲಕಾಲಾಕ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರಾಚೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷಾ, ಮುಂಬಯಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಫೈನಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಲಕ, ಮೈಸೂರಾಚ್ಯಾ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ, ಹೈಸ್ಕೂಲಾಕ, ಮೈಸೂನ್ ಮಂಜೂರ ಜಾಲೆಲೆಂ ಉಪ ಪಠ್ಯ, ಉಣೇ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಸಾತ ಆವೃತ್ತಿ, ಗದಾಯುದ್ಧ, ನವ್ಯ ಆವೃತ್ತಿ ಜಾವ್ನ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲೆಲೆ ಗ್ರಂಥ ಕಾಮತಾಲೊ ಸಾಹಸ್ ಮೈಸೂನ್ ಸಾಂಗುಕಾ. ಶಿಕ್ಷಣೀಚಿ ಧೈಯ ಜಾವ್ನ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲೆಲೆ ಗ್ರಂಥ್ ಆನಿ ತಾಗೆಲಿ ಸದ್ವರ್ತನಾ, ಸ್ಕೂಲಾಂತ ಶಿಕೊಕಾ, ತ್ಯಾ ನಿಮಿತ್ತಾನ ನೀತಿ ಪಾಠ ಚೆರ್ಡುವಾಲ್ಯಾ ಮಾತ್ಯಾಂತ ರಿಗೊಚೆ ನ್ಹಯ್. ಮಹಾಪುರುಷಾಲೆಂ ಜೀವನ ಚರಿತ, ಇತಿಹಾಸ, ಕಾವ್ಯಾ ದಾಕುನು ಜಾಯಿ ಜಾಲೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಭಾಗ ಕಾಣ್ ಚೆರ್ಡುವಾಲ್ಯಾ ವಯೋಗುಣಾಕ ಸಮಜಾವ್ನ ನೀತಿ ಗಟ್ ಕರಚೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ, ಆನಿ ನಿಯಮ ಜಾವ್ನ ಆಸಾ. ಆನೇಕ್ ಉದ್ದೇಶ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನಾಚೆ ಒಟೊಚಿ ಕಥಾ ರಚನಾ, ಸಂಭಾಷಣಾ, ನಟನಾ ಆನಿ ನಿರೂಪಣಾಚಾ ಅನುಭವ ಪಾವ್ಚಾಕಯಿ ಹ್ಯೊ ಕಾಣ್ಯೊ ಅನುಕೂಲ ಜಾವ್ನ ಆಸ್ಲಿ. ನೀತಿ ಬೋಧನ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ನಿಪ್ಪೊನ್ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣ ಕರಚೆ ಕಾಮತಾಲೊ ಉದ್ದೇಶ ಆಶಿಲೊ. ಹೇ ಏಕ ಚೆರ್ಡುವಾಲ್ಯಾ ಮನಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ 'ಆರ್ಯಮತೋಪಾಖ್ಯಾನ' ಆನಿ 'ಮಕ್ಕಳ ಮಹಾಭಾರತಾ'ಂತ ಹೋ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲ ಜಾಲಾ.

'ಆರ್ಯಮತೋಪಾಖ್ಯಾನಾ'ಂತು 31 ಲ್ಹಾನ ಕಾಣ್ಯೊ ಆಸ್ಲಿ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ನಾಗಾ ನಂದಾಚ್ಯಾ ಜೀಮೂತವಾಹನಾಂ ಕಾಣಿ, ಭರತಾಲೆಂ ಬಂಧು ಪ್ರೇಮ, ಕರ್ಣಾಲೆಂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ರಾಮಾಲೆ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ, ಹೇಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಪರೋಕ್ಷ ಜಾವ್ನ ಚೆರ್ಡುವಾಲ್ಯಾ ಮೊವಾಳ ಮನಾಂತ ಧಿರೇ ಜಾವ್ನ ರಾವತ. ಆಮ್ಲೆ ಪೂರ್ವಜ ಆರ್ಯ ಕಶಿ ಆಶಿಲೆ ತಾಂಗೆಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಶಿ ಆಶಿಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂರ್ವಿಕಾಲೆಂ ಚರಿತ್ರ ವಿವರ ಪೂರ್ಣ ಆಸ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚಿ ನೀತಿ, ಉತ್ರ ಚಾಲಚಲನ ಆಚಿಕಯಿ ಆಮ್ಚಾ ಜಾವ್ನಾ ತೆದನಾ ಮಾತ್ರ ಆಮಿ ಆರ್ಯ, ಮೈಸೂನ್ ಫೇವೈಲೆತ ಅಶೆ ತೊ ಮ್ಹಣ್ತಾ.

'ಹಳೆಯ ಸಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು' ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಕಡೆ ಗುರುಕುಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಕಶಿ ಆದರ್ಶ ಕರ್ತಾಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗ್ಲಾ.

ಚೆರ್ಡುವಾಲೆ ಮಹಾಭಾರತ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಖುಶಿ ದೀವಚೆ ನಿರೂಪಣ ಆನಿಕಯ್ ಹಾಸ್ಯಪೂರಿತ ಆಸ ಯುಧಿಷ್ಟಿರಾಲ್ಯಾ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ ಪರ್ವ ಜೋಡ್ಪನ್ ಕಾಣ್ ಸುಖಾಂತ್ಯ ಕೆಲಲೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಕೆದನಾಯ್ ದುಃಖಮಯ ಕಾಣೆ ಆನುಜ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಗಲೀ ಗೀತಾ ಉಗ್ಗಣ ಯೆನಾಶೆಂ ಎಕಾಚೆ ವಾಕ್ಯಾನ ಸಾಂಗಚೆ ಚಾತುರ್ಕಾಯ್ ತಾಕಾ ಆಶಿಲಿ. 'ಭೀಮಾಕ ಮಾರುಕ ಆಯಿಲಿ ಹಿಡಿಂಬಿ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ ಜಾವ್ನ್ ರಾಬ್ಲಿ" ರಾಯಾಲೆ ರಾವ್ಕಾರಾ ಪಶಿ ಕೋಯ್ಲೆಂ ಬೀಳ ಭದ್ರ, ತಾಕಾ ವಾಚ್ಚೊ ಅನೇಕ, ಅಸಲಿಂ ಉತ್ರೊ ಹಾಂತು ವಾಃಠಕ ಮೆಳ್ತಾತಿ . ವಿಂಗಡ ಗ್ರಂಥಾತಾನ್ ಕಾಳ್ಕಾರಿಯಾ ಕಾಮತಾ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಋಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಾನಿ ಪ್ರಧಾನ ಕಾಣೆ ಗಾಂತಿತಾಲೊ.

'ಯಾದವ ಕೃಷ್ಣ' ಬಂಗಾಲಿ ತಾನು ಭಾಷಾಂತರ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗುಕ ಜಾಯ್ತಾಶಿ ರಚಿತ ಜಾಲ್ಲಾಂ. ಏಕ ಸಾದೊ ಗೋವಳ್ಳಾನ ಸಾಹಸ ಚಮತ್ಕಾರ ಕರಚಿ. ದೇವ ಜಾವ್ನ್ ನ್ಹಯ್, ಮಾನವ ಸಹಜ ಗುಣಾನ ಕರ್ತಾ ತಾಗೆಲೆಂ 'ದಿವ್ಯತ್ವ ಪ್ರಕಟ ಜಾಣೆಂ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಯೋಗಸಾಧನನ ವಯ್ರವಯ್ರ ವಾಡುನ್ ತಾಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಹಾಮಾನಸ್ತ್ ಮ್ಹೊಣೊನ್ ಘೆತಾ. ತೊ ಅಲೌಕಿಕ ಪುರುಷ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ದಾಕಯ್ನಾನಾ ನಾತಿಲೆಂ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ ಕರಯಲಾಂ. ಗೋಪಿಕಾ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ ಕೆಲೆಲೆಂ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಕೊಚಾಕ ಜಲಕ್ರೀಡೆಚಿ ವಾಯಟ ರಿವಾಜ್ ಕಾಣ್ ಉಡೋನ್ ಮರ್ಯಾದ ರಾಕ್ವಾಕ. ತಶೀಂಚಿ ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ಉಬಾರ್ನ್, ಪಾವ್ನ್ ಎತನಾ ಗೋವಳಾಂಕ ಏಕ್ ಘೋಲಾಂತ ರಾಬಯಿಲಿಂ ಅಸಲೆಂ ಚಮತ್ಕಾರಾನ ಕೃಷ್ಣಾಲೆಂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೋಚಕ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ಮಹಾಯುದ್ಧ ಜಾವ್ನ್ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಮರ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ ಏಕ ಬರೆನ ಮನ್ಯಾನ ಭೂಂಯ್ ಪವಿತ್ರ ಜಾತಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೃಷ್ಣ ಇಬ್ಲಿ ಪಾವತಾ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ 'ರನ್ನ ಗದಾಯುದ್ಧ' ಏಕ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ರತ್ನ, ಕಾಮತಾನ ಹೇಂ ಕಾವ್ಯ ಗದ್ಯರೂಪಾರ ಬರಯ್ಲಾಂ ಜನಮಾನ್ಯತಾ ಪಾವಿಲಿ

ಕೃತಿ ಹೀ. ರನ್ನಾಲ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಾಚೊ 'ಜೀವ' ಗೂಣ್ ಹಾಂತು ಆಸ್ಸಿ. ಹೋ
 ಗದ್ಯಾವತಾರ 'ಕನ್ನಡ ನೆಲಾರಿ ಜಾಲೆಲ್ಯಾ ಭಾಂಗ್ರಾ ಬೆಳೆಂ' ಮ್ಹೊಣ್ ಎಂ.
 ರಾಮಚಂದ್ರ ಮ್ಹುಳೆಲ್ಯಾ ವಿಮರ್ಶಕಾನ ಕಾಳ್ಜಾದಾಕುನ್ ಉದ್ಗಾರ ಕೆಲಾ.
 ರನ್ನಾಲಿ ಪುರುಷಶೈಲಿ ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ಅನುವಾದಾಂತ ಸತ್ಪಯುತ ಜಾವ್ನ
 ಆಯ್‌ಲ್ಯಾ. ಕಾಮತ್ ಧನ್ಯ. ಕಾಮತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ 'ಮಹಾಪುರುಷಾಲ್ಯಾ ಜೀವನ
 ಚರಿತೇಕ ಏಕ ನಮೂನೆಚಿ ದಿವ್ಯ ತೇಜಸ್ವಾಚಿ ಆವರಣ ಆಸಾ. ಪುರಷಾರ್ಥ
 ಸಾಧನೇಕ ಹೆಂ ಆ-ಸಶ್ಯಕ' ಹ್ಯಾ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಾಂತ ಕಾಮತ್ ಸಫಲ
 ಜಾಲಾ, ಆನಿ ಕೀರ್ತಿ-ಕ ಫಾವೊ ದಾಲಾ.

ಕರ್ಣ ಆನಿ 'ಭೀಷ್ಮ ಭಾರತೀಯಾಂಕ ಮೊಗಾಚಿ ಆನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಸ್ವರೂಪ
 ಜಾವ್ನ್ ಆಸತಿ. ಹ್ಯಾ ದೋಗಾಲ್ಯಾಂ ವಿಷಯಾಂತ ಕಾಮತಾನ ಬರಯಿಲೆ
 'ಕರ್ಣನ ಕಥೆ' ಆನಿ 'ಭೀಷ್ಮನ ಕಥೆ' ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತು ದೋನಿ ರತ್ನ
 ಮ್ಹೊಣ್ಣೇತ. ಕರ್ಣಲೆಂ ದುರಂತ ಜೀವನ. ಕರ್ಣ ಪರಶುರಾಮಾ ಲೆ ನಿಮಿತ್ತ
 ಶಾಪ ಪಾವ್ತಾ. ತೆದನಾ ಕರ್ಣಲೆ ತೊಂಡಾಂತ ಫಾಲ್ತೆಲಿಂ ಉತ್ರಂ. ಧಾರುಣ
 ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಸಿ. ಕಾಮತ ಹಾಕಾ ಆಪ್ಣಾಲ್ಯೆಚಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕರ್ತಾ.
 'ದ್ವಾಪರಯುಗಾಚಿ ಹೀ ಭೇದನೀತಿ ವರ್ಣದೊಷ ಹ್ಯಾ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ
 ಭಾಗ್ಯವಿನಾಶಕ ಕಾರಣ ಜಾಲೆಂ. ಹೇಂಚಿ ಸರ್ವನಾಶಕ ಪಯಲೆಂ ಸೂಚನಾ
 ' ಹೀ ಏಕಿ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ನ್ಹಂವೆ ? ಕರ್ಣ ಕೃಷ್ಣಾಲಾಗಿ ಸಾಂಗ್ತಾ 'ತೂವೆಂ
 ಮೆಲ್ಯಾರಿ ತುಗೆಲ್ಯಾ ಟಿಳ್ಗೆಕ ಜಗತ್ತಾರ್ ಕೃಷ್ಣಾಲೆಂ ಸಂತಾನ ಮ್ಹೊಣ್ ಆದರ,
 ಗೌರವ ಆಸ್ಸಿ. ಹಾಂವೆ ಮರ್ತರಿ ಮೆಗೆಲ್ಯಾ ಸಂತಾನಾಕ ಖಂಚಿ ಗೌರವ. ಅಶಿ
 ಕರ್ಣ್ ಏಕು ಪುರುಷರತ್ನ ಜಾವ್ನ್ ಚಿತ್ರಿತ ಜಾಲಾ.

'ಭೀಷ್ಮ ಚರಿತ', 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತಾ'ಚೆ ಭೀಷ್ಮ ಚರಿತ
 ಅನುಸರಿಸೊನು ಬರಯಿಲೆಂ. ಭೀಷ್ಮಾಲೆಂ ಶೀಲ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಉಜ್ವಲ ಕರ್ಣ,
 ಸರಳ, ಸುಂದರ ಗದ್ಯ ಹೆಂ. 'ಬಾಳಾಲೆಂ ರಾಮಾಯಣ' ಎಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟ
 ಕೃತಿ, ರಾಮಾನ ರಾಣಾ ಕವತ್ತರಿ ದಶರಥ 'ಹಾ' ರಾಮಾ ಮ್ಹೊಣ್ ರಡತಾ.
 ತೊ ಶಬ್ದು ನಾಂವಾ ಪೂರ್ತ ಭೋರ್ನ್ ಗೆಲೊ. ಸಕಲ ಜನಾನಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ

ಕೆಲಿ. ಶೂರ್ಪನ:ಲಿಲೆಂ ಚಿತ್ರಣ ಚೆರ್ಡುವಾಂಲೆ ಮನಾಕ ಸಮಜಾವ್ನ್ ಹಾಸ್ಕಿ
 ಪೂರಿತ ಕೆಲಾಂ. ರಾಮು ಆಪ್ಣಾ ಲ್ಯಾ ಮಹಾಚರಿತಾನ ಭಾರತವರ್ಷಾಕ ಎಕ್ಲೋ
 ರಾಮು ದಾಲೊ. ಹಿಂದೂ ಚರಿತ್ರಂತ ಭಗವಂತ ಸೊ ಆಸ್ಸಿ' ಆಪ್ಣಾಲ್ಯಾ
 ಗುಣಾತಿಶಯಾನ ದೇವತ್ವಾಕ ಪಾವ್ಲೊ ಮೊಣ್ ಸಾಂಗನಾನಾತಿಲೆ ದೇವಾ
 ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಜಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ಣಾ ಕಾಮತ್.

'ಚಂಡ ಕೌಶಿಕ' ಆನಿ ನಾಗಾನಾಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಂತರ.
 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಕ ಆಯಿಲೆ ರಾಗಾನ ಕೆಲೆಂ ಕಾಮೇಚಿ 'ಚಂಡ ಕೌಶಿಕಾ'ಚಿ ಕಾಣಿ.
 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಲ್ಯಾ ಧುವೊ ತೆಗ ಮ್ಹಾರ್ಯೊ. ತಾಂಕಾ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಾನ ವಿವಾಹ
 ಜಾವ್ನ್ ಮೊಣ್ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಲೊ ವತ್ತಾಯ್. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂಗಾ
 'ತ್ರಿವಿದ್ಯೊ' ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಕ ವಶ್‌ದಾಯ್‌ನಾ ನಾತಿಲೆ ಆಖೇರ್ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ್
 ತಾಂಕಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಲ್ಯಾ ಹಾತಾಂತನು ಮುಕ್ತಕರ್ತಾ. ಕ್ಷೇಮಿಶ್ವರಾಲ್ಯಾ
 ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಾಚಿ ಅನುವಾದ್ ಹೊ.

ತ್ಯಾಗಚೀ ಭಾಗ್ಯ ಮ್ಹಳೆಂ ತತ್ವ ನಿರೂಪಣ ಕರ್ಚಿ ಕಾಣಿ ನಾಗಾನಂದ.
 ಕಾಮತಾನ ಬೊರೊಚೆತಾಯ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾಂತ ಕೊಣಯ್ ಸಂಸ್ಕೃತ
 ನಾಟಕಾಚಿ ಕಾಣ್ಣೊ ಕನ್ನಡಾನ ಬರಯಿಲೆ ನಾಂತಿ. ಹಾಜಿ ಹಾಂತ್ ವಾಪರ್ಲೆ
 ಭಾಸ ಭಾರಿ ಸುಲಭ ಆಸಾ. ಅನುವಾದ ಮೊಣ್ ದಿಸನಾಶಿ ಸ್ವಯಂ
 ಪ್ರತಿಭಾಚಿ ದಿಸ್ತಾ.

ನಾಟಕ

ಕಾಮತ ಏಕ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಕಾರ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಕಾರ್. ಶಾಳಾಚ್ಯಾ ವರ್ಸದೀಸ (Anniversery) ಉತ್ಸವಾಕ ಮ್ಹಣೂಚಿ ಬರಯಿಲಿಂ ನಾಟಕ್. ಏಕ್ ಘಂಟೆಚ್ಯಾ ಅಥವಾ ದೇಡ ಘಂಟ್ಯಾಚೆ ನಾಟಕ್. ತಶಿ ಜಾವ್ನ್ ಖುಬೇಯ್ ವೃತ್ತಿಪರ ಯಾ ಹವ್ಯಾಸೀ ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥೆನ ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ನಾಟಕ್ ಖೆಳೆಲೆ ನಾಂ. ಹೀಂ ನಾಟಕ ಅತೀ ಗಂಭೀರ ಜಾವೊ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನಾಟಕ ಸ್ವಯಂ. ಹೀಂ ಚೆರ್ಡುವಾಂಲೆ ಅಭಿನಯ ಶಕ್ತಿ, ಕಲಾಭಿರುಚಿ, ಮೀರ್ವನ್ ನಾಂತಿ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯ್ ಕಾಮತಾಲಿ 'ನಾಟಕ ಪ್ರತಿಭಾ' ಹಾಂತ್ ಸ್ಪಷ್ಟ ದಿಸ್ತಾ. ಕಾಮತಾನ 100 ನಾಟಕ ಬರಯ್ಲಾಂತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯ್ ಮಾಕಾ ಫಕ್ತ್ 27 ನಾಟಕ ಮಾತ್ರ ಮೆಳ್ಳಾಂತಿ. ಆಪ್ಲೆ 60 ನಾಟಕಾಪಶಿ ಚಡ ಬರಯ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣೆ ದ.ಕೃ. ಭಾರದ್ವಾಜಾಕ ಬರಯಿಲೆಂ. ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅನುವಾದ, ರೂಪಾಂತರ, ಅಶಿ ತಾಗೆಲಿಂ ನಾಟಕ ನಿಂಗಡ್ಪಯೆತ. ಚಂದ್ರಹಾಸಾಭ್ಯುದಯ, ಮೌರ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನ, ಹೀಂ ದೋಣಿ ವ್ಹಡ್ ೩ ಘಂಟ್ಯಾಚಿ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕಂ. ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ವರ್ಸದೀಸಾಂಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಖೆಳಚೊ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಆರಂಭಜಾಲೊ. ಕಾಮತಾಲೆ ನಿಮಿತ್ತ್ ಶಾಳಾಚ್ಯಾ ವರ್ಧಂತಿಂತ್ ಖೆಳೆಲಿಂ ನಾಟಕ ಹೀಂ ಕಾಮತಾಚೊ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆನಿ ನಂತರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಶೆಣೈನ ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂಕ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನ ಕೆಲಾಂ ಆನಿ ನಾಟಕಾಂತ್ ಪಾರ್ತು ಘೆತ್ಲಾ, ಸಂಗೀತಾಕ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾಜುಚಿ ತಾಣೇಚ್ ಆಶಿಲೆಂ. ಚಂದ್ರಹಾಸಾಭ್ಯುದಯಾಂತ್ ಒಟೊ ೬೦ ಪದ್ಯ ಆಸತಿ. ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾನ ಹೆಂ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿ ನಾಟಕಶೆಂ ಆಸಾ. 1913ರ ಇಸ್ವಿಂತ ಕೆನರಾ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಖೆಳೆಲೆಂ ಪಯಲೆಂ ನಾಟಕ ಹೆಂ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತಾನ ನಾಟಕ ಬೊರೋಚೆ ಕಿತ್ಲೇಕೀ ವರ್ಸಾಚೆ ಪಯ್ಲಿಂಚ್ ಕಾಮತಾನ ನಾಟಕ ಬರಯ್ಲಿಂ. ನಾಟಕಾಚೆ ವಿಷಯ ಗಂಭೀರ ಜಾವ್ನ್ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ನೀತಿಪಾಠ್ ಮೆಳತಾಲೊ. ಭಾರತಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಧರ್ಮಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂಚ್ಯಾ ಅಂತಿಮ ಲಕ್ಷ್ಯ ದಾವ್ನ್

ಮೌಲ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾದನ ಹಿಂ ನಾಟಕಂ ಕರ್ತಾತಿ. ಹೀಂ ನಾಟಕ ಎಕಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಾಲ್ಯಾ ಅನುಭವಾಚಿ ನವನೀತ 'ಮೌಲ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾಂತ ಶೂದ್ರ ಅನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಘರ್ಷಾಚಿ ಝಳಕ್ ಆಸಾ.

'ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಯೋಗ,' 'ಅಂಚಿ ಮನೆ', 'ಮರ್ಜಿ', ಮೆಂಬರು, ಪಂಚಕನ್ಯೆಯರು ದಿವಂಗತ, ಶುಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ಅರ್ಜುನ ಸನ್ಯಾಸ, ದಾಮಾಜೀಪಂತ, ತೆನಾಲಿ ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನ, ಚಿತ್ರಾಂಗದಾ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಸಾಧನೆ, ಯುದ್ಧಾಂತ್ಯ, ಸದ್ರಿಸುಬ್ಬ, ನಾಗಾನಂದ, ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಯೋಗಕ್ಷೇಮ, ಇದ್ದವರು ಮೂವರು, ನಮ್ಮ ನಾಟ್ಯಾಭಿನಯ, ಅವಳಿ ಜವಳಿ, ಹಾರೆ-ಮೋರೆ, ವಂತಿಗಿದಾರ, ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ನಾಟಕದ ನೆನಪು, ಸತೀ, ಮನೆಯಲ್ಲೆ ಮಹಾಸಭೆ, ಸಾಣೂರು ಸಂಕಯ್ಯ, ಇತ್ತಿ ನಾಟಕ ಮಾಕಾ ಮೆಳೆಲಿಂ. 1920 ತ್ ಬರಯಿಲಿಂ ತುಕಾರಾಮ, ಚಂದ್ರಾರಾವ್ ಮೋರೆ, ಅನಿ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ ಮುಖ್ಯ ನಾಟಕ ಆತಾಂ ಮೆಳನಾತಿ.

'ಅಂಚಿ ಮನೆ' ಠಾಗೋರಾಲ್ಯಾ Post Office ಚೊ ಭಾಷಾಂತರ ನಾಟಕ ಲ್ಲಾನ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯ್ ಚಾಂಗ ಆಸಾ. 'ಅರ್ಜುನ ಸನ್ಯಾಸ' ಮ್ಹಳೆಲಿಂ ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರಾಲ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚೊ ಅನುವಾದ. 'ಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನ' ಮ್ಹಳೆಲಿಂ ನಾಟಕಾಂತ ಆರ್ಯಾಚೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿವರಣ ಯೆತಾ. 'ಶುಕ ಶಿಕ್ಷಣ' ಠಾಗೋರಾಲೆಂ ಅನಿಕ್ ನಾಟಕಾಚಿ ಭಾಷಾಂತರ. ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಕೀರಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ವಾಜ್ಞಾನು ತ್ಯಾ ಚೆರ್ಡುವಾಲ್ಯಾ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೇಚಿ ಕಾರಣ ದಾವಚೆಂ ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚೊ ವಸ್ತು ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ.

ತುಕಾರಾಮ ಏಕ ಉತ್ತಮ ನಾಟಕ ತಾಂತು ಘಾಲೆಲಿಂ ಕವನ್ ಮರಾಠಿ, ಕನ್ನಡ ಅನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಳ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರಿ ಕೊಡಿಯಾಲಾಂತು ಪ್ರತಿ ಎಕ್ಲೊ ಹೀಂ ಪದ್ಯ ಮ್ಹಣ್ತಾಲಿಂತಿ. ತಿಂ ನಾಟಕ ಆಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸಾನ್ವಣೇರಿ ಪಳಯಿಲೆ ಉಡ್ಸಾನ ಹರೇಕಳ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ತಾಂತುಲೆ ಕ್ಷಿತಿಕೀ ಪದಂ ಭೈರವಿ, ಮಾಲಕಂಸ ರಾಗಾನ ಸಾಂಗ್ತಾಲಿ.

ತುಕಾರಾಮಾನ ಸಾಂಗಚಿ ಗೀತ (ಮರಾಠಿ)

ಧನ್ಯದಿವಸು ಆಜಿ

ದರ್ಶನ ಸಂತಾಚಿ

ನಾಂದಿತಯಾ ಭಾಡೀ

ದೈವತ ಪಂಡೇಚಿ

ಧನ್ಯರೂಪ ಮಾರ್ಯಾ ಜಾಹಲಾಸಂಸಾರ

ದೇವ ಆಣಿ ಭಕ್ತಿ ನಾಂಹಿವಿಚಾರ

ತುಕಾರಾಮಾಲೆ ಬಾಯ್ಲೆನ ಸಾಂಗಚಿ ಗೀತ

ಬಂದಂತೆ ತೊಲಗುವರಿಲ್ಲಿಂದ

ಹಸಿವಿಂದ ಅಡುಪಲ್ಲಿಂದ

ಮಾಧವನಾರಾಭನೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿ ಊಟದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರಲಿ

ಮೋದದಿ ಬಂಧುಗಳು ತೋಷದಿ ಸಾಧುಗಳು

ಬೇರೆ ಭತ್ರದಂಸದಿ ನೆರೆಯುತ

ದೂರದಿಂದಲೆ ಈ ಕಂಠೀರವ ಕಾಣುತ

ಸಾರುವ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಾರಿಗಳಾಗಿ

ತಾರವು ಅವತಾರವು ಅವಾಂತರವು

ತುಕಾರಾಮನ ಹಾಡು

ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಅಪವಿತ್ರವಾಯ್ತು

ಮೂರ್ತಿಗಳನೊಡೆದು ಮಂದಿರವು ಧೂಳಾಯ್ತು

ಅರ್ತಿಯಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವ ನುಡಿದು

ಸತ್ತಂತೆ ಬದುಕಬೇಕೆನ್ನುವರು ಮುನಿದು

ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಶೆಣೈನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಪುರೋಹಿತಾಲೆ ಪಾತ್ರ ಕೆಲೆಲೆಂ. ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹಾಕ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜೀಕ
ಸಮಕರ್ನು ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಗೀತ

ಸನ್ಯಾಸೀ ಉಃಕವಾಸೀ ಆತನೇ ಮಹಾತ್ಮನು
 ಮೊಳದಗಲ ತಾನುಡುವ ಧೋತರದಿ
 ಇಳಿಯಲ್ಲದಗ ಗೌರವವನು ಬಳಸಿಹನಾತನೇ ಮಹಾತ್ಮನು
 ಅವನೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧುರೀಣನು
 ಈ ಭುವನೋದ್ಧಾರ ವ್ರತಬದ್ಧ ಪ್ರಾಣನು
 ನವಯುಗದ ದಯ ಮುಹೂರ್ತದಿ ನಿದ್ರಿತ
 ಅವಿವೇಕಿಗಳೆಬ್ಬಿಸುವ ಜಾಣರನು ಪರಿತ್ರಾಣನು
 ಚಂದ್ರರಾವ್ ಮೋರೆ ನಾಟಕಾಂತ್ ಸ್ವತಃ ಕಾಮತಾನೇಚಿ
 ಮೋರೆ ಜಾವ್ನ್ ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಹೆಂ ಗೀತ
 ನಾರೀ ಎನಿಸಿವಾಕೆ ಗಾರಿಹರೀ ಜಗದೀ
 ತನ್ನವರ ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ಯಮನೋಲ್ಲಾಸಕ್ಕಾಗಿ
 ಕನ್ನೆ ಸದಾಪ್ರಾಧೀನ ಶೂನ್ಯ ತಂತ್ರದಾಸಿ
 ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ನಡೆಯಲಾರೆ
 ಮನದಿನಿಯನ ಪಡೆಯಲಾರೆ
 ಕನಿಕರದಿ ಬಂಧುಗಳು ಇರಿಸಿದಂತೆ ಇರುವೆ.

'ಅರ್ಜುನ ಸನ್ಯಾಸ' ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರಾಲ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚಾ ಭಾಷಾಂತರ
 ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯ್ ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ನಾಟಕ ಹಾಸ್ಯಮಯ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ತೇಂ
 ಹಾಸ್ಯ ಆಶ್ಲೀಲ ನಾಟಲೆ ಬರೀ ವಿನೋದ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ಯುದ್ಧಾಂತ್ಲೆ ಏಕ
 ಭವಿಷ್ಯದ್‌ವಾಣಿಶೆಂ ಆಸಾ. ಯುದ್ಧಜಾವ್ನ್ ಜಗತ್ಪ್ರಾಂತ್ರಿ ಆಶಿಲೆ ಮನುಷ್ಯ
 ಆನಿ ಪ್ರಾಣಿ ಸಕ್ಕಡ್ ನಾಶ ಜಾತಾತಿ. ವಾಗ್ ಆನಿ ಸೂಣೆ ವರ್ಮಾತಿ. ವಾಗು
 ಮನುಷ್ಯಾನ ಮೆಲೆಲೆಂ ಚಾಂಗ ಜಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಸೂಣೆ ಮಾತ್ರ ಆಪ್ಣಾಲ್ಯೊ.
 ಯಜಮಾನ ಮೆಲ್ಗಿ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಬೇಜಾರ ಪಾವ್ತಾ. ಸಕಡ್ ತರಾಂಚಿ ಅಣು,
 ವಾಯ್, ಬೇಕ್ಸೀರಿಯಾ ಜಗತ್ಪ್ರಾಂತ್ರಿ ಭರತಾ. ದೊನಿಚೆ ಮಹಾರ್ಜು ' (War)
 ಪರಮಾಣುಬೋಂಬಾ ನಿಮಿತ್ ಹಿರೋಶಿಮಾ, ನಾಗಾಸಾಕಿ ಮ್ಹಳೆಲೆ
 ಜಪಾನಾಚೆ, ದೋನ್ ಮಹಾನಗರ ನಾಶ ಜಾತಾತಿ. ಕಾಮತಾನ ಯುದ್ಧಾಚಿ
 ಪಯ್ಲೆಂ ಹೆಂ ನಾಟಕ ಬರಯಿಲೆಂ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಕ್ಷೀ ಪ್ರಜ್ಞೇಕ ಹೇಂ ಎಕ

ಸಂಕೇತ ಜಾವ್ ಆಸಾ. 'ಸಾಧನೆ ಯಾ ಏಕಲವ್ಯ' ಕಾಮತಾನ ಅಂತರಾಚೆ
 ಥೋಡೆ ದೀಸಾ ಪಯಲೆಂ ಬರೆಯಿಲೆಂ ಏಕ ಬರ್ಯಾನ ಬರೆಂ ನಾಟಕ ಹೆಂ.
 'ಸದ್ರಿ ಸುಬ್ಬ' ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾಸ್ಯ ನಾಟಕ. ಬಸ್ಸಾಕ ನಂಬರ ಪ್ಲೇಟಾರಿ S.K.
 ಮ್ಹೋಣ್ ಬರಯ್ತಾತಿ. ತಾಜೊ ಅರ್ಥ್ ಕಾಮತಾಲೆ ಪ್ರಕಾರ ಬಸಾರಿ
 'ಸತ್ತವರು ಕೊಂದನರು' ಮ್ಹೋಣ್. ನಾಟಕಾಂತ ಮಸ್ಕೀರಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ವಿನೋದ
 ಆಸ್ಲಾರಿಯ ತೆಂ ನಿತಳ್ ಹಾಸ್ಯ. ಭಾಸ ಧಾರವಾಡ ಜಾವೊ ಮೈಸೂರ
 ಕನ್ನಡ ನ್ಹಯ್. ಫಕ್ತಾ ಮಂಗಳೂರ ಕನ್ನಡ. ನಾಟಕ ಜಾಲೆ ತಶೀ ಕಾಮತ್
 ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ತ್ಯಾತ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚೆ ಪ್ರತಿ ಮುಘ್ತಾ ಜಾವ್ನ್ ವಾಂಟಿತಾಲೊ.
 ಮೈಕ್‌ನಾತಿಲಾ ತ್ಯಾ ದೀಸಾರ್ ನಟ ಘಟ್ತ್ಯಾ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲಯ್‌ತಾಲೆ ತಾಂಕಾ
 ರಂಗ ಫಾಲಾಚೆ ಕಾಮತಾನೇಚಿ. ಕಂಪೆನಿ ನಾಟಕಾಚೆ ಡ್ರೆಸ್ ಫೇವ್ನ್ ವೊರ್ನ್
 ಏಕ್ ಸಂಗ್ರಹ ಆಶಿಲೊ. ಪಯಲೆ ಲ್ಹಾನ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಮ್ಹೋಣೂಚಿ
 ಕಾಮತಾನ 'ಪರೀಕ್ಷೆ' 'ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ನಾಟಕ ಬರೆಯಿಲೆಂ

ಝಜಾಚೆ ಲಿಂತ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಣಿರೂಪಕ ಜಾಲ್ಯಾರ್ 'ಪರೀಕ್ಷೆ' ಶಿಶು ನಾಟಕ.
 ಹಾಕಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಏಹತ್ವ ಆಸಾ, ಹಾಂತು 15 ಪದ್ಯ ಆಸತಿ. dictation
 ಬದಲ ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ. ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಅ-ಳ-ನ-ಣ ಹಾಜೆ ಭೇದ ಪದ್ಯಾಚೆ ದ್ವಾರಾ
 ವಿಶದ ಕರಚೆ ನಂಪೆ ತಂತ್ರ ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಚಾ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ.

ಹಟ್ಟಿಯ ಧನಕೆ ಬಾಲವೇ ಇಲ್ಲ |
 ಸೆಟ್ಟಿಯ ಧನವೇ | ಜನಬಲವೆಲ್ಲ ||
 ಊಟಕ್ಕೆ ಅನ್ನ | ಆಟಕೆ ಅಣ್ಣ |
 ಭೂತದ ಕಬ್ಬು | ನಾತದ ಕಳ್ಳು |
 ಕೈಗಿದೆ ಬಳಿಯು | ಮೀನಿಗೆ ಬಲೆಯು ||
 ಮೀಯಲಿಕ್ಕಿದೆ ಹೊಳೆ | ಮೀಯದಿರಲು ಹೊಲೆ |
 ಛಳಿಯಾಗಿಯೆಂದು ಮಲಗಿದಾಗ ಘಂಟೆಯ ಮಾ ಮಾ
 ಸರಿ ಬೆಚನ್ನಪ್ಪ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಸುವೆಯಾ ಮಾಮಾ
 ನೀ ತಂಟಿಯ ಮಾಮಾ

ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ಚಾತುರ್ಕಾರ್ಯೇನ ಚೆಡುಂವ ಮಾತ್ರ ನ್ಲಯ್ ಮ್ಕಗ
ಸಸ್ಯ ಸಕಡ್ ಮಾಚಯೇರ್ ಎತಾತಿ. 'ಸೊಕ್ಕಿನ ಬೆಕ್ಕು' 'ಹಾರದೊರೆ' ಅಸಲಿ
ನಾಟಕ ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂನ ಅಸಲೊ ಪ್ರಯೋಗ 'ಪಂಜರ ಶಾಲೆ' ಮ್ಕಳಿಲ್ಯಾ
ನಾಟಕಾಂತ ಮುಖಾರಿ ಕಿತ್ತೆ ಕೀ ವರ್ಸಾಚೆ ನಂತರ ಕೆಲೊ. ಕಾಮತೂಚೆ ಅಸಲೆ
ನಾಟಕಾಚೆ ಪಯ್ಲೊ ನಾಟಕಕಾರ್.

ಕಾಮತಾಲಾಗಿ ತರಬೇತ್ ಜಾಲೊ ರಮಾನಂದ ಚೂರ್ಯ.

ತಾಣೆ ಚೂರ್ಯ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿ ಸುರು ಕೆಲಿ. ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾತಾಯ್
ಕಾಮತಾಲಾಗಿ ತರಬೇತ್ ಪಾವಿಲೊ ನಾಟಕಕಾರ. ಕಾಮತಾಲಿಂ ಪೂರಾ
ನಾಟಕ ಲಭ್ಯ ನಾತಿಲೆಂ ಆಮ್ಕೆಲೆಂ ದುರದೃಷ್ಟ.

ಕಾವ್ಯ

ವಟಪುರಾಧೀಶ್ವರ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಹೋಡ ಕಾವ್ಯ ಸೊಳ್ಳಾರ್ ಕಾಮತಾನ ಬರಯಿಲಿಂ ಲ್ಹಾನ ಪದ, ಶುರುವಾತೇರ್ ತೊ ಠಾಗೋರಾಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ ಗೀತಾಚೊ ಅನುವಾದ್ ಕರ್ತಾಲೊ. ಗೀತಾಂಜಲಿಚೆ ಕಿತ್ಲೆಕಿ ಪದ್ ತಾಣೆ ಕನ್ನಡಾಂತ ಬರಯ್ಲಾಂ ಜನಗಣಮನ, ವಂದೇ ಮಾತರಂ, ಭಾರತಾಂಬೆಗೆ, ತಾಯಿ ಭಾರತಿ, ಗಾಂಧೀಜೀನ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಕ ಭೇಟಿದಿಲೆಲೆ ವೆಳಾರ್ ಬರಯಿಲೆಂ 'ದರಿಬ್ರ ನಾರಾಯಣ' ಹ್ಯಾ ಯೆವ್ಕಾರ ಗೀತಾಂತ 'ತ್ಯಾಗೂಚೀ ಭೋಗು' ಮಳಲೊ ಸಂದೇಶ್ ಆನಿ ಗಾಂಧಿ ನರರೂಪ ನಾರಾಯಣ್ ಮ್ಹಣತಾ, ಕಾಮತಾಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿ. ಕಾಮತಾನ ಬರಯಿಲೆ 'ಹೂವು ಹಂಬಲಿಸಲೇಕೆ' 'ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲು' ಇತ್ಯಾದಿ ಭಕ್ತಿಗೀತರಿ ದಾಸಕೀರ್ತನಾ ಆಧಾರಿತ ಆಸತಿ. ಹೀಂ ಪದ್ಯ್ ಕಾಮತಾಲೆಂ ಆಸ್ತಿಕ್ಯ, ಅನುಭವ, ಅನುಭಾವು, ಶ್ರದ್ಧಾ ಆರ್ತಭಕ್ತಿ ದೇವು ಆನಿ ಭಕ್ತಾಲೆಂ ಮಧ್ಯೆ ಆಶಿಲೆಂ ಸಂಬಂಧ ವ್ಯಕ್ತ ಕರ್ತಾತಿ. ಹಾಂತು ಆದಿ ಪ್ರಾಸ, ಒಳಪ್ರಾಸ ಆಸುನ್, ಹೇಂ ಚೆರ್ಡುರ್ವಾಂಕ ಮನರಂಜಕ ಜಾವ್ನ್ ಆಸತಿ.

ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ, ನೇಗಿಲಿನ ಮಹಿಮೆ, ಬಂಡಿಯೆತ್ತು, ದೀನನಾಥನಿಗೆ, ಹೊಲೆಯನ ಹಂಬಲ, ಹೀಂ ಉತ್ಪುಷ್ಟ ಪದ್ಯ್. ಹಾಂತ್ ಶೋಷಣ, ದುರ್ಬಳಪಣ, ಶ್ರಮಿಕ ಜೀವನಾಚೆ ವರ್ಣನ ಆಸಾ. ಹಾಂತು ಕಾಮತಾಲಿ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತಾ. ತೊ ಏಕ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕವಿ, ಆಧುನಿಕ ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಕವಿ ಮ್ಹೋಣ್ ವಿಮರ್ಶಕಾಲೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್. ಕಾಮತ್ ಸಮತಾವಾದಾಚ್ಯಾ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಆನಿ ತಾಗೆಲೊ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗ ಆನಿ ಚಿಂತನ ವೇಳ್ ಮೀರ್ಚ್ಚುನ ಆಶಿಲೆಂ. ತಾಗೆಲೆಂ ಆಕಾಶಪತಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿ, ಕಾತರೆಲೆತಿತುಲೆಂ ಜೀವ ಜಾವಚೆಂ ಅಶ್ವಥ ತಸಲೆ ಜೀವನ ಮಾಗ್ಚೆ ಯುಗಾಚೆ ಶ್ರಮ ಜೀವಿಂಗಲೆ ಜೀವನಾಚಿ ಆಶಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಕರಚೆ ಕವನ ನಮ್ಮ "ಬೇಡಿಕೆ " Dignity of Labour 'ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಕಾಮಾಚೆ ಮಹತ್ವ ಸಾಂಗಚಿ ' ನೇಗಿಲ ಮಹಿಮೆ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆಂ ಕವನ. 'ಬಂಡಿಯೆತ್ತು' ಆನಿ 'ಸವಾರನ ಸಮಾಧಾನ ' ಬ್ರಿಟಿಷಾಲ್ಯಾ ನಾಂಗೊರಾ ಮುಳಾಂತ್ ಸಂಕಷ್ಟ ಪಾವಚೆಂ ಪರಾಧೀನ

ಜೀವನಾಚೆ ವರ್ಣನ.

ಕಲಿಸುವೆನು ಅಳಲಿಕೆ, ನೀನದ

ಕಲಿತಯೆಂದರಿತೊಡನೆ - ನಿನ್ನಯ

ಬಲಿತ ಕಡಿಯಣ ಜೀನುಗಳು ಕಳಚಿಸುವೆ

'ಮುತ್ತಶುನಕೋಪಾಖ್ಯಾನ' ಏಕ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಶೋಕಗೀತ. ಗೋಲ್ಡ್ಸ್ವಿತ್‌ನಲ್ಲಿ 'Elegy on the death of a mad dog' ಪದಾಚೆ ಅನುರೂಪ ಜಾನ್ ಆಸಾ. ಕಾಮತಾಕ ವಿಮರ್ಶಕ ಕನ್ನಡ ಗೋಲ್ಡ್ಸ್ವಿತ್ ಮ್ಹಣತಾಲೆ 'ದೀಪಗಲು' ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಪದಾಂತ ಆದಿ ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಾಸ್ ಗಾಂಧಿಲೆ ಮ್ಹಣಕೆ ಅಸತಿ ಕಾಳೊಕ್ ದಾಕೊಚೆ, ಕಾಳೊಕು ಗಿಳಚೆ, ಮರಣಾಂಕತಾಂಯ್ ಗಿಳ್ಚೆ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿ ದಿವ್ಚೆ. ಜೀವನಾಚಾ ವೈವಿಧ್ಯ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ 'ವನಸ್ಪತಿ ಮಿತ್ರ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಕವನಾಂತ ಪರಿಸರ ಪ್ರಚ್ಛಾ ಸ್ಪಷ್ಟ ದಿಸುನ ಯೆತಾ. ಕಾಮತಾಲೆಂ Magnam Opus ಕವನ 'ಮಕ್ಕಳ ಕೂಗನು ಕೇಳಿದಿರಾ' ಅಜ್ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘಾನ ಚಿರ್ತುವಾಂಲೆ ಹಕ್ ಮಾನ್ಯ ಕರ್ಚೆ ಶಾಸನ ಹಾಳಾಂ. ಕ್ರಾಂತದರ್ಶಿ ಕವಿ ಕಾಮತಾನ ಮಸ್ತ ಪಯಾಲೆಂಚ್ ಹೊ ವಿಚಾರ ಕೆಲಲೊ ಹ್ಯಾ ಕವನಾ ನಿಮಿತ್ ಕಳತಾ. ಏಕ ಸಮಕಾಲೀನ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಕವನ ಹೆಂ.

ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಚಾ ವರ್ಧಂತಿ ನಾಟಕಾಂತ ಏಕಪಂತಾ ದಿ. ಬಡ್ತೋಡಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಹೆಂ ಸಾಂಗಿಲೆ ವೆಳಾರ್ ತೆಂ ಕವನ್ ಆಯ್ಕುನಾ', ತಾಗೆಲೆಂ ಭಾವಪೂರಿತ ಅಭಿನಯಾನ ಮನ ಕರಗುನ್ ಜನ್ ಸಕಡಯ್ ರಳೆಂ ಖಿಯಾಂ.

ಮಕ್ಕಳ ಕೂಗನು ಕೇಳಿದಿರಾ ? ಚಿಕ್ಕ

ಮಕ್ಕಳ ಕೂಗನು ಕೇಳಿದಿರಾ ?

ಆಡುವೆವೆಂದರೆ - ಬೊಂಬೆಗಳಿಲ್ಲ

ನೋಡುವೆವೆಂದರೆ - ಬೆಳಕೇ ಇಲ್ಲ

ಮಾಡುವ ಕೈ ಬೇಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ

ನೋಡುವವರಿಲ್ಲದೆ ಬಾಡುವೆವಲ್ಲ,

ಗೆರಟೆಯನ್ನದ ನಾಯಿಯು ಲೇಸು
 ತಿರಿಯುವ ಭಾಗ್ಯದ ಕಾಣ್ಕೆಯಲೇಸು
 ಹಿರಿಯರು ತೋಳಲ್ಲೆತ್ತದೆ, ಕುತ್ತದಿ
 ಬರಿದೇ ಜೀವಿಸಲೆಂತಹ ಕೂಸು ?
 ಬಾಳುವ ಹಕ್ಕಿವೆ ಬದುಕುವ ಮಗುವಿಗೆ
 ಬಾಳಲು ವಿದ್ಯೆಯ ಗಳಿಸುವ ಹಕ್ಕಿದೆ
 ಗಳಿಸಲು ವಿದ್ಯೆಯ - ದುಡಿಯುವ ಹಕ್ಕಿದೆ
 ದುಡಿಯತ ನಾಡ ಕಾಪಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದೆ.
 ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲೇ ಸಾಯುವ ತಪ್ಪಿಗೆ
 ಸುಟ್ಟು ಜೀವನಕೆ ಕೊಟ್ಟೆನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ||
 ಕಷ್ಟವು ನಮಗಿರೆ ಮುಂದೀ ನಾಡಿಗೆ ||
 ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ ತಟ್ಟಿದೆ

ಬಾಳ ರದ್ದೇಚಿ ಕೊಣಯ್. ಆಮ್ನಲೆಂ ರಣ್ಯ ಆಯ್ಕನಾತಿವೆ ?
 ಖೇಳ್ಕಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಬೊಂಮ್ನಿನಾಂತಿ, ಪೊಳೋಯಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್
 ಹುಜ್ಜಾಡ ನಾ, ಕಾಮ ಕರಚೆ ಹಾತ ಮಾಗ್ತಾತಿ, ಪಳಯ್ತಲಿಂ ನಾತಿಲೆಂ ಬಾವ್ನ್
 ಗೆಲಿಂತಿ. ಕರ್ತ್ಯಾಂತ್ ಸೀತ ಖಾವಚೊ ಕಾಯ್‌ಳೊ ಸೂಣು ಪುಣಿ ಜಾಯ್ತು
 ಭೋವ್ನ್ ಜಾಯಿತ. ವ್ಹಡಿಲಾನಿ ಹಾಂಡಿರಿ ಮಾರ್ನಾನಾತಿಲೆ ಕಷ್ಟಾನಾಚಿ
 ಕಶೆ ವಾಂಚೆ ? ವಾಂಚಿಲ್ಯಾ ಚೆರ್ಡಾಕ ವಾಂಚೊಹಕ್ಕ್ ಆಸಾ. ವಾಂಚುಕ
 ಶಿಕ್ಷಣ ಘೇವಚೆ ಹಕ್ಕ್ ಆಸಾ. ವಿದ್ಯಾ ಪಾವಿಲ್ಯಾಕ ಕಾಮಕರಚೆ ಹಕ್ಕ್ ಆಸಾ.
 ಕಾಮ ಕರ್ತೇಚಿ ದೇಶ ರಾಕಚೆ ಹಕ್ಕ್ ಆಸಾ. ಜಲ್ಮ ಘೇವಚೆ ಪುಡೇಚ್
 ಮರ್ನಾನಾತಿಲ್ಯಾ ಚುಕಿ'ಕ ಹ್ಯಾ ಲಾಶಿಲಾ. ಜನ್ಮಾಕ ಬಪವಲೊ, ಆಮ್ಕಾ
 ಅಸಲೆ ಕಷ್ಟ ಅಶಿಲೆ' ಪರಾಂತೆ ಹ್ಯಾ ದೇಶಾಕ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ಲಾಗನಾವೆಂ ?
 ಅಸಲೆ ಕವನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ ಅಪರೂಪ. ರಾಗೋರಾಲ್ಯಾ Where
 the mind is high ಆನಿ ಲೋಂಗ್ ಮೆನಾಲೆಂ Lead Kindly light
 ಹೀಂ ದೋನ್ ಪದಾಂಚೆ ಅನುವಾದ 'ಎಲ್ಲಿ ಮನಳುಕಿರದೊ' ಆನಿ 'ಸರಿದಾರಿ
 ತಪ್ಪದಂತೆ' ಮ್ಹಳೆಲಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಜಾವ್ನ್ ಆಜಿಕಯ್ ಶಾಳಾಂತ್ ಚೆರ್ಡುಂ

ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಕಾಮತ್ ಅರ್ಧ ಘಂಟ್ ಭಿತ್ತರ್ ಏಕ ನಾಟಕ ಬೊರೊನ್ ದಿವಚೊ ಆಶನಾಟಕಕಾರ ಕಶ್ಕಿ ತಶ್ಯಿಚಿ ತಕ್ಷಣ್ ಏಕ ಪದ ಬೊರೊನು ದಿವಚೆ ತಿತಲೊ ಸ್ಪ್ರತಿಭಾವಂತ್.

ಪ್ರತೀ ದಿವಸ ಸಾಂಜೆ ತೊ ರಥಬೀದಿಚಾ 'ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್' ಬೈಸೊನ ಪೊಡಿಪಾನ ಖಾತ ಆಸತಾಲೊ. ಏಕ ದಿವಸ್ 'ತ್ರಿವೇಣಿ'ಚೆ ಸಂಪಾದಕಾನ ಥಂಯಿ ಏವ್ನ್ ಆಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಕ ಏಕ ಪದ ಬೊರೊನ್ ದಿವಕಾ ಮ್ಹಣ್ ನಿಮ್ಗಲೆಂ. ತಕ್ಷಣ ಕಾಮತಾನ ಏಕ್ ಕಪ್ ರಿಮ್ಜನ್ ಕಾಫಿ ತಾಜಮಹಾಲ್ ಹೊಟೆಲಾತಾನ್ ಹಾಡೊನ್ ಏಕ ಪದ್ಯ ಬೊರೊನ ದಿಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರೆಸಾಚೊ ಪ್ರಭು ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. ತೇಂಚ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪದ 'ಸರಿದಾರಿ ತಪ್ಪದಂತೆ. ಕಾಮತ ಪ್ರಾಸರಹಿತ ಪದ್ಯಾಚಿ ವಿಷಯಾಂತು ನಿಮ್ಕರ ಜಾವ್ನ್ ಆಶಿಲೊ. ಗೋವಿಂದ ಪೈನ ಧೈರ್ಯಾನ ಪ್ರಾಸ ಸೊಳೆಂ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಾಮತಾನ ಬರಂಯಲೆ 'ಏನು ಘಂಟಾನದವಿದು ' ಪ್ರಾಸರಹಿತ ಆಶಿಲೆಂ.

ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ಲೋಕಮೊಗಾಳ್ ಪದಂ 'ಘಂಟೆಯ ಮಾಮಾ' ಆನಿ 'ಕೊಡೆ ಕೊಡೆ' ಜಾವ್ನ್ ಆಶಿಲಿಂತಿ. ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಚೊ ಮೆನಜರ ಎಂ. ಮಾಧವ ರಾವ ಗಾಂಧೀವಾದಿ. ತಾಣೆ ಕೆದನಾಯ್ ಮಡ್ಲಾ ಸಾತ್ತ್. ಧರ್ಮ ತಾಜ್ಜೆ ವಯರ್ ಕಾಮತಾನ ತಮಾಷೆರಿ ಬರಯಿಲೆಂ ಪದ 'ಕೊಡೆ ಕೊಡೆ', ಕಾಮತಲ್ಯಾ ಏಕ ಪದಾ ನಿಖಿತ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟೀಕ ಬುದ್ಧಿ ಶಿಕಯಿಲೊ ಏಕು ಸುರಸ ಪ್ರಸಂಗ ಅಶಿ ಆಶಿಲೊ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಚೆ ವಾಟೆರ್ ಜಲ್ಲಿರಾಶಿ ಆನಿ ರೋಡ್ ರೋಲರ್ ಕಿತ್ಲೆಕೀ ದೀಸ್ ಪೊಣು ಆಶಿಲೆ ಮಾರ್ಗ ಸಮ ಕರಚೆ ತಶಿ ದಿಸನಿ. ತೆ ಖಾತಿರ ಕಾಮತಾನ ನಾಟಕಾಂತ ಏಕ ಪದ ಘಾಲ್ಲೆಂ.

ಉನ್ನತ ಶಾಲೆಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲಿ
 ಭಾರೀ ರಿಪೇರಿ ಭಾರಿ ರಿಪೇರಿ
 ಕಾಲಿಡಲೆಂತು ಹೆದ್ದಾರಿಯಲಿ
 ಜಲ್ಲಿ ತಂಯಾರಿ ಜಲ್ಲಿ ತಯಾರಿ.

ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟೀಕ ಹಾಜೇನ ಮುಖಭಂಗ್ ಜಾಲೊ. ತುರಂತ್
ಮಾರ್ಗಾಚಿ ರಿಪೇರಿ ದಾಲಿ.

ಕಾಮತಾಲೆ ಅಃಠವಾದ ಆಸೊ ಸ್ವಂತಾಚೆ ಆಸೊ ತೇಂ ಕಾಮತಾಲೆ
ಅಸಲೆ ವಿಶಾಲ ಜ್ಞಾನ ಆಶಿಲ್ಯಾ ಕಾಮಾಚಾಲಾಗಿ ಉಜಾಲಾಗಿ ಯೆವಚೆ ಲೋಹ
ಖಿಂಚೇಯ್ ಖಿನಿತಾನ್ ಆಯ್ಲಾರಿಯೆ ತೆಂ ಉದಾಕ ಕರ್ಚ್ ತಯಾರಿ ಕೆಲೆಲೆ
ವಸ್ತು ತಾಗೆಲೆಂಚ್ ವ್ಹೇಣ್ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ.

ಕಾಣ್ಯ

ಕಾಮತಾಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೀವನ ಆರಂಭ ಜಾಲೆಲೆಂಚ್ ಅನುವಾದಾನ. 1912[ಂ] ತು ಸ್ವದೇಶಾಭಿವಾಣೀಂತು 'ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿಯ ಮಹತ್ವ' ಪ್ರಕಟ ಜಾಲೆಂ. ತ್ಯಾ ನಂತರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾಣ್ಯ ಆರಂಭ ಜಾಲಿಂತಿ ತಾಗೆಲಿ ಪ್ರತಿಭಾ, ಉಭಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಣತಿ, ವಿಚಾರ, ಕಲ್ಪನಾ ಅಸಲೆ ಕವಿ ಸಹಜ ಗುಣ ತಾಗೆಲ್ಯಾಂತ ಆಶಿಲೆ. 'ಸ್ವಪ್ನದ ಘಟ್ಟಿಲು,' 'ಕಲಾವತಿ' 'ವಿಂಧ್ಯವಾಸಿನಿ' ಹ್ಯಾ ಕಾಣಯೆಂತೂ ಸ್ತ್ರೀಚಿ ಪ್ರಮುಖ (ವಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ಕಾಮತ್ ಸ್ತ್ರೀ ಪಕ್ಷಪಾತಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯಾ, ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ ಶಿಕಣ್, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ, ಹೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಚಡಾವತ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಕಥಾವಸ್ತು ಜಾವ್ನ್ ಆಶಿಲೆಂ. 1936 ನಂತರ ಕಾಣಯೆಂತ ಖುಷಾಲ, ವಿಡಂಬನ, ಆನಿ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಕ ಆಸ್ತಾಲೆಂ. ಮೂಲ್ಕಿತಾನ್ ಪ್ರಕಟ ದಾವಚೆ 'ಭಾರತಿ' ಪತ್ರಿಕೆಂತ ಆನಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಳಿಚಾ 'ನಮ್ಮ ಕತೆಗಳು' ಮ್ಹಳೆಲ್ಯಾ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಕಾಮತು ಬರಯ್ತಾಲೊ. 'ಕೋಳಿ ಜೀವನ' 'ಜೀವಿಸಿರುವ ಭಾಗ್ಯ' ಹೆಂ ' ' ಪ್ರಭಾತ' ಪತ್ರಿಕೆಂತ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲೆಂ. ಅಶ್ಚಿಂ 30 ಕಾಣ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಂತ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲಾತಿ.

ಕಾಮತಲ್ಯಾ ಮರಣಾ ನಂತರ 'ಹತ್ತರೊಡನೆ ಹನ್ನೊಂದು' ಆನಿ ಅಂದಿನ ಆವೂರು' ಮ್ಹಳೆಲೆ ದೋನಿ ಕಥಾಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲೆಂ. ತಾಗೆಲೆ ಕೀರ್ತಿ ಕಿರೀಟ ದವೊರ್ಚಿ ಕೃತಿ 'ಅಂದಿನ ಆವೂರು' ಮ್ಹಣಿಣಚಾಕ ಸಂಶಯ್ ನಾ. ಕಾಣಿ ಬೊರೊನು ರುವ್ವೆ ತಿತಲೆ ಲಾಭುನಾತ್ಲ್ಯಾರಿಯ್ ಆಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಮ್ಹಣ್ ಆನಿ ಚಿಂತಾಮಯ ಜೀವನಾಕ ಥೊಡೊ ವಿನೋದ ಅಗತ್ಯ ಮ್ಹಣ್ ತೊ ಬರಯ್ತೇಚಿ ಗೆಲೊ. 'ಹತ್ತರೊಡನೆ ಹನ್ನೊಂದು' ಹಾಂತಾ ಆಸುಚೆ ವಿನೋದ ಚಿತ್ರ. ದುರ್ಬಲಪಣಾಚೆ ವ್ಯಂಗ್ಯ 'ಏಕಾದಶಿಯ ಪ್ರೇತ' 'ಹಣ ನುಂಗಿದ ಗೋಣ ನಿತ್ಯಜೀವನಾಚಾ ಕಷ್ಟ ಸಾಂಗ್ತಾ. 'ಮಗು' 'ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಉಯಿಲು' 'ಕೆಪ್ಪಟ' 'ರಾಯ' 'ಕರಿನಾಯಿ' ಹಾಸೊ ಆನಿ ಮಾರ್ಮಿಕತಾ ಆಶಿಲ್ಯೊ ಕಾಣ್ಯೊ. 'ಕರಿನಾಯಿ' ಕಾಳಜಾಕ ಸಂವೇದನೆಚಿ ಕಾಣಿ. ತ್ಯಾಕಾಲಾಚೆ ಸಾಹಿತಿ ಉಪವಾಸ ಪಡ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಳೆಲೆ ನಾಗ್ಡೆ ಸತ್ಯ ಹಾಂತು ದಿಸ್ತಾ. ಕೊಣಾಲ್ಕೀ

ಏಕೆ ಸುಣ್ಯಾಪೆಟೊ ರೊಡಗತಾ. ಸಾಹಿತಿ ದೋಗ್ಜಣ ತಾಕ್ಯಾ ಸೊದ್ದನು ಬಹುಮಾನ ಪಾವ್ವೆ ಅಶೈರಿ ಏಕೆ ಸುಣ್ಯಾಪೆಟ್ಯಾಕೆ ದೋರು ಹಾಣ್ಣು ಬಹುಮಾನ ಘೆವ್ವಿ ಕಾಣೆ. ಅಸ್ಸಲಿ ಕಾಣೆಜನಸಮಾನ್ಯಲ ಜೀವನಾಂತುಚಿ ಉಬ್ಜತಾ.

'ಅಂದಿನ ಆವೂರು' ಏಕೆ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಕೃತಿ. ಮಂಗಳೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಮೂಲ್ಕಿ, ಕಾರ್ಕಳಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಿತ್ರಣ ಹಾಂತು ಮೆಳ್ತಾ ಕಮಲಪುರ ಮಳ್ಕಾರಿ ಮಂಗಳೂರು, ವೀರಪುರ ಮ್ಹಳ್ಕಾರಿ ಬಂಟ್ವಾಳ 'ಕದ್ದವರು ಯಾರು' ಮ್ಹಳ್ಳಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನ, ಭೂತ ಪ್ರೇತ, ಮಂತ್ರ ಮಾಟ ಇತ್ಯಾದಿ, ಮೂಢ ವಿಚಾರು ಹಾಂತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತ್ಯಾ. ಹಾಚೆ ನಿರೂಪಣ ಸುಂದರ, ಆನಿ ಸರಳ ಆಸಾ. ಎಕಾ ಏರಪರಾಧಿ ಬಾಯಿಲಮನಿಶೆ ವಯರ್ ಚೊರಿಚೊ ಅಪವಾದ್ ಏವ್ಣೊ, ತಿಗ್ಗಲೆಂ ತೋಂಡ ಸೊಡೊಚಾಕ ತಿಕಾ ದಿವಚಿ ಚಿತ್ರಹಿಂಸಾ, ಶೆವಟ್ "ಸೊರಲೆಂ ಭಾಂಗರ ಮೆಳಚೆಂ, ಹೇಂ ಸಕಡ್ ಕಾಣ್ಯೆಕ ರುಚ್ ಹಾಡ್ತಾ.

'ಭಾರತ ಪ್ರಯೋಗ' ಕಾಣೆ ಇಹ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಂತ್ ಜನಾಲ್ಯಾ ನಾಡಿಂತ ಕಶಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಜಾನಪದ ಭರಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಯ್ತಾ. ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಪದಾಂಕ ಶ್ಲೇಷೆನ ಕೊಂಕಣಿ ಅರ್ಥ ಸಾಂಗ್ಲೊ, ಪೌರಾಣಿಕ ಜನಾಲೆ ಜೀವನ ಪ್ರಸಂಗ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನಾಚೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಸಮೀಕರಣ ಕರಚೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಾಸಾರೂಪಾನ ಬರಯ್ಲಾರಿಯಿ, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಆನಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತಾಚೆಂ ಸುವಾಸನಾ ನಾಂಕಾಕ ಎತಾ. ಕಾಮಾತಾಲ್ಯಾ ಕಾಣಿಯಾಂತ್ ಮಸ್ತ್ ಲೋಕಮೊಗಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಶಿಲಿ ಕಾಣೆ "ಬೊಗ್ಗು ಮಹಾಶಯ". ಬೊಗ್ಗು ಮ್ಹಳ್ಕಾರ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಚೊ 'Robinhood' ಮ್ಹಣ್ಣಾಯೆತ. ತೊ ಫೋರ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಾ ದೀನ ದರಿದ್ರ್ಯಾಲ್ಯಾ ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧು ದಾವ್ಣು ಆಶಿಯೊ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತು ಬಹುತೇಕ ದಂತಕತಾ ಆಸ್ಸತಿ. ಕಾಮತಾನ ಏನು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಬೊಗ್ಗು ವಿಷಯಾಂತ ಏಕಿ ಕಾದಂಬರಿ ಬೊರೊಯೆತ ಆಶಿಲೆಂ. ಬೊಗ್ಗುನ ಜೈಲಾತಾನ್ ಭಾಯರ್ ಯೆತರ್ ಕಶಿ ಏಕ್ ಮನ್ಯಾಲೊ ಜೀವ ವಾಂಚಿಯೊ ಮ್ಹಳ್ಳಲಿ ಕಾಣೆ. ಆನೆಕ್ ಘಟಿಂಗ್

ಬೊಗ್ಗು ಏಕ್ಯ ಮುನ್ನಿಫಾಕ ರಾತಿ ವಾಟೇರ್ ಪೀಡಾ ದಿತಾ. ನಿಜ್ ಜಾವ್ವ ಆಶಿಲೊ ಬೊಗ್ಗು ಗಾಡಿಯೆಚೊ ಜಾವ್ವ ಮುನ್ನಿಪಾಲೊ ಜೀವ್ ವಾಂಚಿಯ್ಯಾ. ಭಾಸ ಶೈಲಿ ಹಾಂಕು ಪೂರಾ ಹ್ಯಾ ನೆಲಾಚೆ ಮಾತೇಚೆ ಸುವಾಸನಾ ಎತ್ಲ್ಯಾ ಮುಟ್ಟಾಳೆ, ಹಾಳೆ, ಹಪ್ಪಳೆ, ಸಾಟು, ಅಸ್ಸಲೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಶಬ್ದ ಆಸ್ಸತಿ. ಏಕ ಮುಷ್ಟಿ ವಸ್ತು, ಮೆಳಾರ್ ಏಕ ಗಾಂವ್‌ಚೆ ವಿಸ್ತಾರ ಚಿತ್ರಣ ಕರ್‌ಚೆ ಶಕ್ತಿ ಕಾಮತಿಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಶಿಲಿ. ಹಾಸೊ ದೊಳ್ಳಾ ಉದಾಕ, ಕನಿಕರ ಸಕಡ್ ಒಟ್ ಆಸುನ್ ಕಾಮತಾಲಿ ಕಾಣಿ ಮನುಷ್ಯಾಲೆಂ ಜೀವನಚಿ ಜಾವ್ವ ಆಶಿಲೆಂ. ಆಯ್‌ಚೊ ಕಾಣ್ಯೊ ಹೇಂ ಸಕಡ್ ನಾತಿಲೆಂ 'ಬೋಳ್ ಬೋಳ್' ದಿಸ್‌ತ್ಲಾತಿ.

ಕಾಮತಾಕ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಜೀವಿತ ಕಾಲಾರಿ ಏಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜಾವೊ ಸಂಮಾನ ಜಾವೊ ಜಾಲೆಲೆ ನಾ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯ್ 1940 ತು ಬೆಂಗಳೂರಾಂತ ಚಲೆಲ್ಯಾ "ಸಣ್ಣ ಕಥಾ" ಸಮ್ಮೇಳನಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾಲೊ. ತೆದನಾ ತಾಣೆ ಕೆಲೆಲೆಂ ಭಾಷಣ, ವಿಚಾರ ಪರಿಪುಲ್ತತ್ ಜಾವ್ವ ಆಶಿಲೆ. ಬರಯ್ತಲ್ಯಾನ ಆಪಣ್ ಕೊಣಾಲೆ ಖತೀರ್ ಬರಯ್ತಾ ಮ್ಹೊಣ ಜಾಗ್ರತೇನ ಬೊರೊಕಾ. ಫರ್‌ಡಿ (Parody) ಬರೊಚೆ ನ್ಹಂಯ್. ಆಮ್ಲೊ ದೇಶು ಪವಿತ್ರ ಪೂಜ್ಯ ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕ್ಕುಕಾ, ಹಾಸ್ಯ ಕೊರ್ಚೆ ನ್ಹಂಯ್, ಅಶ್ಲೀಲ ಬೊರೊಚಾ ನಜ್ Realistic ಆಸೊ. nudistic ನಾಕಾ. ಬಾಯ್ಲಾನಿಯ್ ಮುಕಾರಿ ಯೋವ್ನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್‌ಕಾ. ಆಸಲೆಂ ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯ ತಾಣೆ ಶೆವಟತಾಂಯ್ ವರಯ್ಲೆಂ.

ಪ್ರಬಂಧ

ಕಾಮತ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಭೋವ್ ಚಲಚೊ ಏಕ್ ವಿಶ್ವಕೋಶ್. ಲೋಕಾಂತ ಆಶಿಲ್ಯಾ ಸರ್ವ ವಿಷಯಾವಯ್, ಬೊರೊಚಿ ತಾಕತ್ ಆಶಿಲೊ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚಾ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ, ಕಂಠೀರವ, ಸುವಾಸಿನಿ, ಕೃಷ್ಣ ಸೂಕ್ತಿ, ಭೋಧಿನಿ, ಕನ್ನಡ ಸಹಕಾರಿ, ಅಂತರಂಗ, ಪ್ರವಾಸಿ, ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ, ಪ್ರಭಾತ ಇತ್ಯಾದಿ ಪತ್ರಿಕಾಂಕ ತೊ ಏಕ ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಂಠೀರವ ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ ಹುರುಳಿ ಭೀಮರಾಯ್ ಪ್ರಶಂಸಾ ಕರ್ತಾಲೊ. ಸ್ವಲಾಭ, ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಏಕ್ ಚೂರ್ ನಾತಿಲೆಂ ಬೊರೊನ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೌಧಾಕ ಪಂಚಾಂಗ ಘಾಲಲೊ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಕಾಮತ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಾಲೆಂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿನಿ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲ್ಯಾ "ಬೋಧಿನೀ"ಂತ ಒರಯಿಲಿಂ ಪ್ರಬಂಧ ಉಪಯುಕ್ತ ಜಾವ್ನು ಆಸತಿ. ತಾಂತೂಚ್ ತಾಗೆಲಿ ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ "ಇರುವೆಯೊ ಮಿಡಿತೆಯೊ", "ಬಾಲಹೋದ ನರಿಯ ಕಥೆ", "ತೋಳನೂ ಕುರಿಮರಿಯೂ", "ಗೂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಇಲಿ, ಆನೆ, ಆನೆಯೊ", "ಡಿಲ್ಲಿ", "ತುಳುನಾಡ ರಾಣಿ", ಆಸಲಿಂ ಪದ್ಯನಂತಾ ಇಸೋಫನ ನರಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಕಾಣಿ ಬೊರೊನ್ ಬಾಲಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೆಲೆಂ. ಅನೇಕ ಮಹಾಪುರುಷಾಲೆಂ ಜೀವನಯ್ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲಾಂ.

"ಬೀಜ ಪ್ರಸಾರ್" ಮಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತ ಬಿಂಯ್ ಪ್ರಸಾರ ಜಾತನಾ ಸ್ಥಾವರ ಜಾವ್ನು ಅಶೀ ರೂಕ, ಜಂಗಮ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲ್ಯಾ ಮನುಷ್ಯಾಲಾಗಿ ಹಾಡೂಕ ಖಂಚಿ ಶಕ್ತಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೊಳುಕ ಶೆತಾಂತ ಫುಲೆ ಫುಲಾಂಕ ಪೊಳೊಕಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತಾಂನ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ. ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮಾನಯ್ ಮುಮುಕ್ಷು ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆಲ್ಯಾ ಮನ ಆಕರ್ಷಣ ಕರಚಿ ಉತ್ರಾನ ಪ್ರಕೃತಿ ಆನಿ ಪರ್ಯಾವರಣಾಚಿ ಪರಿಗರಾಚಿ ಪ್ರಜ್ಞೇಚಿ ಇಶಾರೊ ದಿಲಾ. "ನಮ್ಮ ಅಶಿಕ್ಷಿತರು ಅ ಆ ಬಾರದವರು ವೇಷ್ಯೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಬಂಧಾಂತ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಚಿಕ್ಲಾಂತ ಬುಜು ಬುಜು ವಳ್ಳೆಚಿ ಕೀಡೆಶೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಭಾರತಾಚಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಅಲಕ್ಷಿತ ಅಶಿಕ್ಷಿತಾಲೆಂ ತಾಳೊ ಜಾವ್ನು ಬರಯ್ಲಾಂ. ಆಮ್ಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೇಳ್ಚೆ 50 ವರ್ಷ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯ್ ತಾಂಕಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೆಳಾವೇಂ ? ತಾಣೆ ಹೇಂ ಬೊರೊನ್

80 ವರ್ಷ ಚಡ ಜಾಲಿಂ ಆನಿಕಯ್ ತಾಂಕಾ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಕರುಂಕ 100 ವರ್ಷ
ಜಾವಕಾ ಜಾಯ್.

ಕಾಮತಿ ಲಘು ಪ್ರಬಂಧಕಾರ ಮಣ್ಣಾತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಣೆ ಕಿತ್ತೆಕಿ
ಗಂಭೀರ ಪ್ರಬಂಧಕಾರ್ ಬರಯಲಾಂ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶುರುವಾತ ದಾವಚೆ
ಫುಡೆಚ್ ತಾಣೆ ಕಾದಂಬರಿ, ಲ್ಹಾನಕಾಣೆ ಕವನಾಚೆ ವಯ್ರ ನಿಯಾಳ್‌ಚೆ ವಿಚಾರ
ಕೆಲಾ. 'ಗೀತಾ ಇತ್ಯಾಕ ?' ಮಾನವ ಧರ್ಮ, ಹೀಂ ದೋನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ ಪ್ರಬಂಧ್
ಮ್ಹೊಣ್ಣೇತ. ಧರ್ಮ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರತಿಪಾದನ ಕರಚಿ ಗಾಯ ತೊಂಡಾಚೆ ವಾಗಾ
ಸಾರಕೆ ಆಶಿಲೆ ಜನಾಕ ವೆವ್ಹಾರಿಕ ಜಾಣವಾಯ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಕಾಮತಿ ಏಕ
ಖರೋ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾನವತಾವಾದಿ. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತಾಂತ ಪತ್ರಲೇಖನ
ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಅಪರೂಪಾಚೆ ಪ್ರಬಂಧ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಂತ್ ಪತ್ರಲೇಖನಾ
ವಯರ್ ಮಾಹಿತಿ ದಿವಚೆ ಖೊಬ ಗ್ರಂಥಂ ಆಸತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕನ್ನಡಾಂತ
ತಸಲೆಂ ವಾವ್ರ ಜಾಲೆಲೆ ನಾಂತಿ. ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನ ಕರ್ನ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ದೃಷ್ಟಿನ ಹೇಂ ಲೇಖನ ಬರಯ್ಲಾಂ. 'ಸಾಹಿತ್ಯ ರೈಲ್ವೇ ಕಂಪೆನಿ' ಮ್ಹಳೆಲೆ
ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ವೆವೆಗ್ಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ಪ್ರಕಾರ ವಯ್ರ ಬರಯಿಲೆಂ ಹಾಸೊಚೆಂ
ತಶೀಚ್ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಬಂಧ. ಏಕ ಮರಾಠಿ ಪ್ರಬಂಧಾಚೆ ಅನುವಾದ ಕೆಲೆಲೆಂ
ಕಾದಂಬರಿಚೆ ಪರಾಮರ್ಶೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆ. ಲ್ಹಾನ ಕಾಣ್ಯೆಕ ಆನಿ ಕಾದಂಬರಿಕ
ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿ ಆನಿ ಇಂದ್ರ ಧನುಶ್ಯಾಕ ಆಶಿಲೆ ತಸಲೆಂ ಸೂಕ್ತ ಸಂಬಂಧ್,
ದೊನ್ನಿಚೆ ಭಾಷಾ ಸುಧಾರಣಾ ವಿಷಯಕ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ
ವಾಡುಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಚಾರಿ ದಿಕಾಚೆ ಭಾಷಾಂತಾನ್ ಶಬ್ದ ಬಾಚಾಟೂನ್
ನವೆ ಪ್ರವಾಹಾಂತ ಹೊಳಯ್ಲಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ನಂವೆ ಸುಗಂಧ ಎತಾ.

ತಿನಿಚೆ ಶಿಲ್ಪ, ಆನಿ ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರಾ ವಯ್ರ ಬರಯಿಲೆ ಪ್ರಬಂಧ
ಆಜಿಕಯ್ ಶಿಲ್ಪ (ಯಾ ಸಂಗೀತಾ ವಯ್ರ ಬರಯಿಲೆಂ ಪ್ರಬಂಧಂ ಊಣೆ.
ಖಿಂಚಿಯ್ ಕಲಾ ಜಾವ್ನ್ ತಾಂತು ಭಾರತೀಯತಾ ಸೊದುನ್, ಸಾಮಾಜಿಕ,
ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತಾಚೆ ನಿಮಿತ್ತ್ ಉಜ್ಜೀವನ ಜಾತಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಲೆಕುಕಾ,
ಹೊ ಕಾಮತಿಲೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್. ಖಿಂಚಿಯ್ ವಿಷಯಾ ವಯ್ರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ
ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬೊರೊನ್ ಪತ್ರಾಂಕ್ ದಿತಾಲೊ. "ಪತ್ರಿಕೇಚಿ ಕಾಮಧೇನು ಕಾಮತಿ"

ಕೆದನಾಯ್ ನಿಮ್ಮಿಲೆಲೆಂ ಬೊರೊನು ದಿತಾಲೊ. "ನಂವೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾ" ಜನಾಲೆ ಜೀವನಾಕ ಲಾಗಿ ಹಾಳೆಲೆಂ ಕಾಮತಿನ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಲೆ ಜೀವನಾಚೆ ಸರ್ವ ಮುಖಾಚೆ ಪರಿಚಯ ಕರ್ಚೆ ತಾಗೆಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಥಾನ ಪಾವಲೆ. ಕಾಮತಾನ ಬರಯಿಲೆಂ ಲೇಖನ ಕಿತ್ಲೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಖಚಿತ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಂಗುಕ ಜಾಯ್ನಾ. ಪ್ರಾಣಕೋಟಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮ್ಹಳೆಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತ ಜೀವಕೋಟಿ ವಿಕಾಸ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಕಶಿ. ಮನುಷ್ಯಾಚೆ ಪಶಿ ಮೊನಜಾತ್ ಕಿತ್ಲೆ ಚಾಂಗ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಾಚೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಚಿ ಆಸ್ಸು. 'ದುರ್ಭೀಕ್ಷೆಯ ಇತಿವೃತ್ತಾ'ಂತ ದುಶ್ಯಾಳ ಕೆದನಾ ಎತ್ತಾ ತಾಜ್ಜೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಕಿತ್ಲೊ ದಾರುಣ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಳಯತ್ತಾ. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧಾಲ್ಯಾ ಜೀವನದರ್ಶನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜಾವ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಪ್ರಪಂಚಾಚೆ ಜ್ಞಾನ ಆಶಿಲೊ ಏಕ ಅಸಾಧರಣ ಪಂಡಿತ ಖಂಚೆ ವಿಷಯಾ ವಯ್ರಯ್ ಬೊರೊಚಾಕ ಶಕ್ತ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಳಾಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಾಮತಾಲಿಂ ಲೇಖನ ವಾಜ್ವಾಕಾ. ಥೊಡಿ ಫರ್ಡಿ ಪಂಚಾದಿಕಾಯ್ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲಾ ಆನಿ ಆಮ್ಕಾ ಹಾಸಯ್ಲಾಂ. ಏಕಿ Parody ಬೊರೊನ ಬಾಯಿಲಾಂಕ ಚಿರ್ಚುವಾಲಿ "ಪಳ್ಳಣಿ" ಕಶಿ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗ್ಲಾ.

ಜಗದೋದ್ಧಾರಕನ ಕೆಡಿಸಿದಳೆ ಯಶೋದಾ |

ಜಗದೋದ್ಧಾರಗೆ ಮೊಲೆ ಹಾಲು ಉಣಿಸದೆ ||

ಡಬ್ಬಿ ಹಾಲನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಡಿಸಿದಳೇ ಯಶೋದಾ |

ಜಗದೋದ್ಧಾರನ ಮಗನೆಂದು ಕರೆಯದೆ

ಬೇಬಿ ಬೇಬಿ ಎಂದೂ ಕೆಡಿಸಿದಳೇ ಯಶೋದಾ ||

ಆಪ್ಲ್ಯಾಲ್ಯಾ ಚಿರ್ಡಾಕ ಆಪ್ಲ್ಯಾಲೆ ದೂದ ದೀನಾ ನಾತಿಲೆ ಡಬ್ಬಾ ದೂದ ದೀವ್ನ್ ವಾಚೊಚೆ ಜಗದೋದ್ಧಾರು ಮ್ಹೊಣ್ ಆಪಯ್ನಾ ನಾತಿಲೆ ಚಿರ್ಡಾಕ 'ಬೇಬಿ ಮ್ಹೊಣ್ಣೆ' ಆಯ್ಚೆ ಆಧುನಿಕ ಆವಯಂಗೆಲೆಂ ಫ್ಯಾಶನ್ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಚಿತ್ರಿತ ಜಾಲಾಂ.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ಕಾಮತಾಕ ಹಾವೆ ಪೊಳೊವ್‌ಚೊ ಸಂದರ್ಭು ಏನಿ. ತಾಗೆಲೆ ವಿಷಯಾಂತು ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಶೆಣೈನ ಸಾಂಗಿಲೆ, ಜೆ. ವಾಮನ ಭಟ್ಟ, ಕುಡ್ಡಿ ವಾಸುದೇವ ಶೆಣೈ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ಜಿ. ಆರ್. ಶೆಣೈ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಡಾ. ವಿ.ಆರ್. ಭಟ್, ಎಸ್. ಪಿ. ಭಟ್, ಹ್ಯಾ ಮಹನೀಯಾನಿ ಬರಯಿಲೆ ಲೇಖನ ವಾಜೂನ್ ಕಾಮಾತಿಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾಚೆ ಪರಿಚಯ ಕರ್ನು ಘೇವ್ಯತ. ತಾಗೆಲೆ ಜೀವನಾಚಿ ಸಾಧನಾ ಕಸಲಿ ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಏಕ ಸ್ತಬ್ಧ ಚಿತ್ರ ದೊಳ್ಳಾ ಮುಖಾರಿ ಯೆತಾ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಎಂ. ವಾಸುದೇವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಬರಯಿಲೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಮತಿ ಹದ ದಿಗ್ಗು ಜಾವ್ನ್, ಉರುಟ ತೋಂಡ, ರೂಂದೇಚಿ ನಿಡಳ, ದೊಳ್ಳಾಂತಕಾಂತಿ ಆಸುನ್ ವಂಟಾರಿ ಕೆದನಾಯ್ ಹಾಸೊ, ಚಿಂತನಶೀಲ ಮುಖಭಾವ ಸಂವೋಹನ ಕರಚೆ ಹಾಸೆಂಚಿ ಉತ್ರಾನಿರೆ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಆಶಿಲೊ. ಕೆದನಾಯ್ ಏಕ್ ಕಾಳೊ ಕೋಟ್ (Shut coat) ಘಾಲ್ತ್ ಘೆತಾಲೊ. ತೊಂಡಾಂತ್ ಪೊಡಪಾನ ಚಾಪಡಾಯೇಚಿ ಆಸ್ತಾಲೊ. ದಿ. ಡಾ.ಎಂ.ಪಿ. ಪೈ ತಾಗೆಲೊ ಶಿಷ್ಯ್ ಅಶೆಂತೊ ಬರಯತಾ ಹಾಸ್ಯ ಆನಿ ಹಾಸೊ ಕಾಮಾತಿಲ್ಯಾ ಜೀವ್ ಆಮನಾಚೆ ಮನಾಚೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅಶೆಂತೊ ಬರಯತಾ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಐಯಂಗಾರ್ ಕಾಮತಿಲ್ಯಾ ಗುಣಾಕ ಹಾರ್ಲಲೊ.

ಕಾಮತಿ ಕಷ್ಟಾಂತೊಚಿ ವಾಡಿಲೊ. ದುದೈವಾನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಮಾತ್ಕಾರಿ ಘಾಲೆಲ್ಯಾ ಪೆಟ್ಟಾಂಕ ತೊ ಬಾಗ್ವನಿ. ಕಾಳೊಕ ಭರೊ ಮ್ಹೊಣ್ ದೋಳೆ ಧಾಂಕನಾ ನಾತಿಲೆ ತೊ ಕಾಳೊಕ್ ಧಾಂವ್ಚಾಚೊ ದಿವೊ ಜಾಲೊ. ವಿಷಯ ಕಿತ್ಲೆಯ್ ಲ್ಹಾನ ಆಸೊ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಅನುಭವಾನ ತೊ ಏಕು ದಾರ್ಶನಿಕ ಜಾವ್ನ್, ತ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆ ನಿವರಣ ದಿತಾಲೊ. ತಾಗೆಲೆಂ ಭಾಷಣ ಆಯ್ಕಲೆಲ್ಯಾಂಕ ಏಕ ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವ ಜಾತಾಲೊ ಆನಿ. ತಾನ್ನಿ ಏಕ ಊಂಚಲೆ ಅವಸ್ಥೇಕ ಪಾವತಾಲಿಂ. ಕಾಮತಿಲ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂತ ಕಾಣ್ಕೊ ಸಾಂಗ್ಚೊ ಏಕು ಚಮತ್ಕಾರ

ಆಸ್ತಾಲೊ. ಸಭೆಂತು ಆಶಿಲ್ಯಾ ಲ್ಲಾನ ವ್ಹಡಿಲಾಂಕ ಏಕೀತರಾಂಚೆ ಸಮ್ಜಣೆ ದಿವಚೆ ತ್ರಾಣ ಆಶಿಲೆಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಕಾಮತೀಲೊ ಉಗ್ತಾಸು ಕರ್ತಚಿ ' ತೊ ಏಕು ವೈಶಾಖಾಚಿಂ ಫುಲ. ಫುಲುನ್ ಆಶಿಲೆ ತಿತ್ಲೊ ವೇಳ್ ಸುಗಂಧ ದಿತಚೀ ಆಸ್ತಾಲೊ. ತಶೀಚೀ ಕಾಮತಾನ ಆಪ್ಣ್ಯಾಲ್ಯಾ ಗಿನ್ಯಾನ ಭಂಡಾರ ಬಾಕಿಚಾಂಕ ಶೃದ್ಧೇನ ನಾಂಟ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ ತಾಕಾ ಬೇಜಾರ ನಾಶಿಲೊ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತಾಲೆಂ. ('ಮರಣದ ಮುಂದೆ ನಗು)' ಮರಣಾಚಿ ಮುಖಾರ್ ಹಾಸೊ' ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ಲೇಖನ ಕಾಮತಾಲೆ ಉದಾತ್ತ ಜೀವನಾಕ ಎಕ ಆರೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ.

ಮಂಗಳೂರ ಗದ್ಯ ಶೈಲಿ ಹಾಜೊ ಆವಿಷ್ಟಾರ್ ಜಾಲಲೊ, ಪಂಜೆ ಆನಿ ಕಾಮತಿ ನಿಮಿತ್ತಲೇಕಿ. ಆಮ್ಚಿ ಕಾಮತಿಕ ಋಣಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸುಕಾ. ಪಂಜೆ ಆನಿ ಕಾಮತ ದೋಗಂಟ್, ಮರಣ ತಾಂಯ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನಾತಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ವೀರ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲತಿ. ಕಾಮತಾಲೆ ಫರಡ್ ಆನಿ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನ ವಿಸ್ತಾರ್ಚೆ ನ್ಹಯ್. ಮಸ್ತಕಾಳಾ ವರಚೆ ನಕಲಿ ಆನಿ ಹಾಸೊ ಕಾರಂತು ಮ್ಹಣ್ತಾ 'ಕಡೇರಿ ಅಪ್ಲಾಕ ದಿಸ್ಲೆಂ ಹಾಗ್ಲೆಲಿ ಕೆದ್ನಾಯ್ ಪರ್ಡೀಚಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಹಾಜ್ಜೆ ಪಶ್ಚಿಚಡ ಕೆದ್ನಾಯ್ ಹೊರ್ಚೆ ಘಟ್ಟಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊರೊಚಾಕ ನಜ್ಜವೇ ? ಮ್ಹಣ್ಣ್ ಆಪ್ಲೆ ನಿಘ್ನಿಲೆಂ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸ್ಕೂಲಾಕ , ಪರ್ಯಾಕ ಜಾವ್ನ್ ಬರಯಿಲೆಂ ಕಿತ್ಲೆ ಕಾಳಂಕತಾ ? ಕರ್ಯಾಂ, ಕರ್ಯಾಂ ಮ್ಹೋಣೂಚ್ ಕಾಮತಿನ ದೀಸ ಕಾಳ್ಕೆ. ಏಕ ದೀಸ ಕಾರಂತಾಲಾಗಿ ಮ್ಹಣಾಲೊ' ತೂಂವೆ ಸಾಂಗಚಿ ಸಮ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮೇಕಾ ರಾನ್ವಾ ಸಾಹಿತ್ಯಚಿ ಹೊಡ ನಂವೆ ? ಕಾರಂತಾಕ ಹಾಜ್ಜೊ ಅರ್ಥಜಾಲೊ. ಸಂಸಾರಾಚಿ ತಾಪತ್ರಯ, ದೇಹಾಚಿ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಹಾಜೆ ಮಧ್ಯೆ ಕಾಮತಾಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾ ಚಲ್ತಾಲಿ. ನಾಂವೆ ಹ್ಯಾ ಕಷ್ಟಾಂಕ ಬಲಿ ಜಾವ್ನ್ ಮೋಗ್ಚ್ಯಾ, ನಾಂವೆ ದುರ್ಬಳಪಣ ಮಸ್ತನ್ ಕಶಿಪುಣಿ ವಾಂಚೊಕಾ. ಕಾಮತಾನ ದೊನಿಚಿ ವಾಟ ಧರ್ಲಿ. ತೀಚಿ ಹಾಸ್ಯ ಆನಿ ಹಾಸೊ. ಹೆಂ ದೋನಿ ನಾತಿಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೊ ಕೆದನ್‌ಕೀ ಬೊರೊಚೆ ರಾಬೊನ್ ಪರಲೋಕಾಕ ವತ್ತಾ ಆಶಿಲೊ.

ತಾಗ್ಗಲ್ಯಾ ಹಾಸ್ಯಾಚಿ ಸತ್ಯ ಆಪ್ಲ್ಯಾಕ ಸಮೀಚಿ ಮನಾಗೆಲೆಂ ತಾಣೆ ಮರಣಾಚಿ ಹಾಂಚಲಾರಿ ಅಸ್ತನಾ. ಮೊರ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಹಪ್ತ್ಯಾ ಪುಡೆ ಕಾರಂತ್ ತಾಕಾ ಪೊಳೊಚಾಕ ಗೆಲೊ. ಜಲೋದರ ರೋಗಾನ್ ಬಾಧಾ ಪಾವ್ತಾಚಿ ಆಶಿಲ್ಯಾ ಕಾಮತನ ಕಶಿಯ್ ಕರ್ಚಿ ಬೈಸೂನ ಕಾರಂತಾಲೆ, ಸಂಸಾರಾಚಿ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರ್ಪಿಲೆ ತುಗೆಲಿಂ ಸೂಣಿಂ ಕಶಿ ಆಸ್ತಾತಿ ಮ್ಹಣಾಲೊ. ಬೆಂಗಳೂರಾತಾನ್ ಹಾಳೆಲೆಂ ತೇಂ ಏಕ ಆನಿ ಹೇಂ ಏಕ (ಆಪ್ಲ್ಯಾಲೊ ರೋಗ) ಘೇವ್ನ್ ಆಯ್ಲೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ. ಏಕ ಸನ್ಮಾನ ಆನ್ನೆಕ ನೆಲಾಕ ಚಾಬ್ಬಿಲಿ ದೂಕಿ ಅಸಲೆಂ ಮಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ರ ತಾಗೆಲಿಂ. ತಾಣೆ ಕೆಲೆಲ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ ಹೀಚ್ ವೆ ಸಂಭಾವನಾ ಆನಿಂಯ ದುರ್ಬಳಾಲ್ಯಾ ಜೀವನಾಚಿ ಚಂದಾಯ್ ಪೊಳೊನು ಮರ್ಯಾದ ದೀವ್ಚಾಕ ಆಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ದೇಗಾಜನ ಶಿಕ್ವನಿ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಕಾರಂತು.

ಮೆಗಲಿಂ ವಿಷ್ಣು ವಸಂತಿ ಕಿಣಿ ಕುಳಾಯ್ ಕಾಮತಾಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಆಶಿಲಿ. ತೀ ತಾಕಾ ಕಸ್ತ್ ಕಾಯ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಪೊಳೊಚಾಕ ಗೆಲೆಲಿ ಕಾಯ್ಲ್ಯಾ ವಿಷಯ್ ಉಲಯ್ನಾನಾ ನಾತಿಲೆಂ ಕಾಮತನ ಥಂಯಿ ಉಡ್ಚೆ ಮೂಸಾಚಿ ವಯ್, ಏಕ ಪದ ಮ್ಹಣ್ ತಿಕಾ ಹಾಸಯ್ಲಿ ಖಿಯ್.

ಕಾಮತಾಲ್ಯಾ ರಂಗಭೂಮಿ ವಿಷಯಾಂತು ದ.ಕೃ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಜಿ. ಆರ್. ಶೆಣೈ. ತಾಗೆಲಿಂ ನಾಟಕ ಅನುಕ್ರಮ ಜಾವ್ನ್ ವಾಚ್ಚಾರಿ ಪೆಕ್ಸ್ ಪಿಯರಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಅನುಕ್ರಮ ಜಾವ್ನ್ ತಾಗೆಲಿ ಮನಃ ಸ್ಥಿತಿ ಕಳ್ತಾ. ತೋ ಮಾನಸಿಕ ಜಾವ್ನ್ ಕಶಿ ವಾಚ್ಚಾರಿ ಆಯಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ತಾ.

ಲಿಖಣಿ ಹಾತಾಂತ್ ಧರಲ್ಲಿ ತೋಗ್ ದವೊರ್ಚ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಾಟಕ ಬೊರೊನು ಜಾತ್ಯಾಲೆಂ. ಅಸಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಭಾ, ತೀಕ್ಷ್ಣ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಆನಿ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ತಾಗೆಲ್ಯಾಂತ್ ಆಶಿಲಿ. ಏಕ್ ಗೇಣ್ ಮೆಳ್ಳಾರ್ ಏಕ್ ವಾರ್, ಕೊರ್ಚಿ ಚಕ್ರಿ, ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿ ನಾಟಕ ನಿಮಿತ್ತ ಕಳ್ತಾ. ತಾಕ್ಯಾ ಸಿಕ್ವ ಜನಾಂಗ ವಿಷಯ ಚಾರೀ ಪಂಕ್ತಿ ಮೆಳಿಲಿ ಏಕ ನಾಟಕ ರೂಪ ಜಾಲೆಂ. 'ಪುನರ್ಜನ್ಮ' ನಾಟಕಾಂತು ಯೆವ್ಚೆ ವಿನೋದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತೂಚಿ

ಅಪರೂಪ ಅಶೆ ಬರಯ್ಯಾತಿ.

ಕಾಮತಲ್ಯಾ ನಿಷ್ಕಾಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಚೆ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಮಿತ್ರಾನಿ ಬರಯ್ಲಾಂ. ದಿ. ಡಾ. ಎಂ. ಪಿ. ಪೈ ಕೆನರಾ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಾಂತ ತಾಗೆಲೊ ಶಿಷ್ಯ ತೊ ಬರಯ್ತಾ 'ಕಾ' 'ಮತಿ' ವ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತು ಜನಮನಾತಾನ್ ಉಬ್ಬಲೆಲಿ ಪ್ರಶಂಸಾ 'ಆಶ್ಚರ್ಯಜಾವ್ನ್' ಮಾನಸಿಕ ಸೊತ್ತು ಸಂಪತ್ತು ಮ್ಹಣ್ ಲಾರ್. ಕಾಮತಿಕ ಪೈ ಲಾಗಿ. ಚೇಡ ಆಪಲೆಪಣಿ (ಸಲುಗಿ)ಸಾಂಜೆ ರಥಬೀದಿಂತು ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಖಾಂದ್ಯಾರಿ ಹಾತ ಫಾಲ್ನ ಹೋಟೆಲ ತಾಜಮಹಲಾಕ ವಚ್ಚೆ ಆನಿ ಕಾಫಿ, ಖಾಣಾಚೊ ಉಪ್ಚಾರ್ ತಾಕಾ. ಕಾಮತನ ಪಿವ್ಚಿ ರಿಮ್ಪನ್ ಕಾಫಿ. ಡಾಕ್ಟರ್ (ಬಾಳ) ಪೈ ಬರಯ್ತಾ ಚೆಡ್ ಜಲ್ಮಾಕ ಎತನಾ ರಡ್ತಾ, ಲೋಕ ಹಾಸ್ತಾ, ಕಾಮತಿ ಅಸಲೆ ಮಹಾನುಭಾವ ಶಾಂತ , ಪ್ರಸನ್ನ, ಗಂಭೀರ ಜಾವ್ನ್ ಹಾಸತ್ ಹಾಸತ್ ಮೃತ್ಯುವಶ ಜಾತಾತಿ. ತೆದನಾ ಲೋಕು ರಡ್ತಾ. ದೋಳೆ ಉದ್ಯಾಚಿ ಕಾಣೀಕ ಪಾವಯ್ತಾ. ತೋ ಏಕ ದಿವ್ಯ ಚೇತನ್. ಪಂಜೆ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಆನಿ ಕಾಮತ ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷ ಮ್ಹಣ್ ಪೈ ಬರಯ್ತಾ.

ಕಾಮತಲೆ 8 ಚೆರ್ತುವಾಂಲೆ ವ್ಹಡ ಸಂಸಾರ. ಪಾಂಚ ಚೆಲ್ಯೊ ತೀನಿ ಪೂತ. ಬಾಯ್ಲೆ ಡಯಾಬಿಟೀಕ್. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಗಾರ ಇತಲೆ ವ್ಹಡ ಸಂಸಾರಾಕ ಕಶಿ ಪಾವಚೊ ಯೇಣಾವಳ್ ಚಿಕೆ ಚಡ ಕರುಕ ಕಾಮತ ಸಿನೆಮಾಚೆ ಜಾಹೀರಾತ, ನೋಟೀಸ ಬೊರೊನ ದಿತಾಲೊ. ಏಕಾನೋಟಿಸಾಕ ಮೆಳಚೆ ದೋನಿ ಆಣೆ ಆಶಿಲೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸಿನೆಮಾಕ ಯೆವಚೆ, ಸಿನೆಮಾಕ ನೋಟೀಸ ಬೊರೊಚೀಂಚಿ ಕಾಮತನ ಆಶಿಲೆಂ. ತೀ ಕಂಪೆನಿ ಲುಕ್ಸಾನ್ (Loss) ಜಾತನಾ ಕಾಮತಾಕ ಮೆಳಚೆ ದುಡ್ಡಾಕ ಬದಲ ಥೊಡಿ ಶೇರ್ (Shares) ದಿಲ್ಲಿಂ ತೀ ಸಂಸ್ಥಾ ಬುಡ್ಡುನ್ ವತ್ತನಾ ಖುಣದಾರಂಕ್ ಕಾಮತನ ದುಡು ಪಾವೊಕಾ ಜಾಶೆಂ ದುಸ್ರ್ಯಾನಿ ಪಾವಯ್ನ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯ್ ಕಾಮತನ ಪಾವಯ್ಲೆಂ. ನಿವೃತ್ತಿ, ಪೂರ್ವಚಿ ಕಾಮತ ಸರ್ಲೊ, ತಾಗೆಲೆ ದೀಸ ಕಶಿ

ವತ್ತಾಲೆಕೀ ದೆವೊಚಿ ನೆಣ. ಚೆಲಯೆ ಚೆಡುರ್ವಾಂಕ ವ್ಹಾರ್ಡೆಕ ಜಾಯ್ನಿ. ಚೆರ್ಚ್ಯಾಂಕ ಕಾಮ ಜಾಯ್ನಿ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರೀ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಮರಣಾ ನಂತರ ತಾಂಗೆಲೆ ಜೀವನ ಸುಖಮಯ ಜಾಲೆಂ ಚೆರ್ಚ್ಯಾಂಕ ವ್ಹಡ ವ್ಹಡ ಕಾಮ ಜಾಲಿಂ. ಚೆಲ್ಯೊ ಚಾಂಗ ಕಡೆನ ಪಾಪಲಿಂತಿ

ಕಾಮತಲ್ಯಾ ಹಾಸ್ಯಾಚಿ ಥೊಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಮಾಕ್ಯಾ ಉಡುಪಿಚೆ ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್ ರಘುರಾಮ ಪೈನ ಸಂಗ್ರಹಕರ್ನ ದಿಲಿಂತಿ. ಕಾಮತ ಕೆದನಾಯ್ ಪೊಡಿಪಾನ ಬಾಪುತಾಯ್ತಾಲೊ. ಸಿಗರೇಟಾಚೊಯ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಶಿಲೊ. ಏಕು ಆಣೊ ದೀವ್ನ್ ಏಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲಾಗಿಂ ಏಕ ಎಲಿಫೆಂಟ ಹಾಡಿ ಮಣ್ತಾಲೊ. (ಎಲಿಫೆಂಟ್ ಬ್ರಾಂಡ್ ಸಿಗರೇಟ)ಕ್ಲಾಸಾಂತು ಕೊಣಯಿ ಪಾಠಾಕ ಮನ ದೀನಾ ನಾತ್ಲಾರಿ ತಾಕ್ಯಾ ಆಪೊನ್ ಕಾಸ ದೀವ್ನ್ ಕಡ್ಲೆ ಪುರಿ ಖಾ ಮ್ಹೋಣ್ ಪೆಟಯತಾಲೊ.

ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ ಏಕ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಆಶಿಲೆಂ. ತಾಂತು ಆಶಿಲೊ ಏಕು ಮೋರ್ ಏಕ ದೀಸ್ ಮೋರ್ನ್ ಪಳೊ. ತಾಕಾ ಕಾಮತಲೆಂ ಶ್ಲೇಷೇನ ಉದ್ಗಾರು. It is no more ಮ್ಹೋಣ್ ಕಾಮತಲ್ಯಾ ಕಾಳೆ ಕೋಟಾಕ ಮಸ್ತ್ ರಂಧ್ರ. ದರ್ಜಿಕ್ ದೀವ್ನ್ ರಂಧ್ರಂ ಶಿವಯ್ನಿ ಇತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೋಣ್ ಕೊಣ್ಕೀ ನಿಮ್ಗಿಂ. 'ದರ್ಜಿನ್ ಹೊಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ - ಮ್ಹಣಾಲೊ ಕಾಮತ. (ಹೊಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಕನ್ನಡಾನ ಶಿವಯ್ನಾ ' ಮ್ಹೋಣು ಅರ್ಥ). ಕೊಂಕಣೀಂತು 'ಸೂತಕ' ಮ್ಹೋಣ್ ಅಶಿ ದ್ವೈಯಾರ್ಥಾರ ಉಲಯತಾಲೊ. ತೆದನಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ್ ಪುಂಡಲೀಕ ಬಾಳಿಗಾ ಆಶಿಲೊ. ಏಕ ದೀಸ. ತೊ ಚಸ್ತಾ ಗೂಡವಿಸೋರ್ನ್ ಸ್ಕೂಲಾಕ ಆಯ್ಲೊ. ಕಾಮತಾಲೊ ತಮಾಸೊ ಬಾಳ್ಯಾನ್ 'ಗೂಡ್ ಫಾಲೊ. ಮ್ಹಳ್ಳಾಲೊ ಕಾಮತಾನ ಮೊರ್ಚೆ ಫುಡೆ ಮಡೆ ಕಿಟ್ಟಾಕ (ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಮಡೆ ವ್ಹಾಂವ್ತಾಲೊ) ಲಾಗಿ ಆಪೊನ್ ೫ ರುಪ್ಪಯೊ ದೀವ್ನ್ ತಾಕಾ, 'ಹಾಂವೆ ಮರ್ತರಿ ಲಾಶಿತನಾ ಮೆಗೆಲೆ ಪಾಯ್ಕಾಚಿ ಜಾಗ್ರತಿ ಆಸೊ ಮ್ಹೋಣ್. (ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ತೇ ಮಾರ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು.) ಅಶಿ ಮರಣಯ್ ಹಾಣ್ಯಾಂತು ಮೇಳ್ಳೆ ಗೆಲೆಂ.

ಬಂಗಾಲಾಂಕು ಆಸ್ತನಾ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಕಾಮತನ ಆಫೀಸಾಕ ವತ್ತರಿ ಸಂಡಾಸಾಕ ವತ್ತನಾ ಆಪ್ಪಾಲ್ಯೊ ಕೋಟ್ ಕೆದಲಾರಿ (chair) ದವೋರ್ನ ವತ್ತಾಲೊ. ನಿತ್ಯ ಫೇರಿ ಚಲ್ತಾಲೆಂ. ಏಕ ದಿವಸ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ವಯಾಲೆ ಆಫೀಸರಾನ ನಿಮ್ಮಿಲೊ ತೂಂ ನಿತ್ಯ ಖಿಯಾ ವೊಚುನು ಯೆತ್ತಾ? ತುಗೆಲೊ ಕೋಟು ಮಾತ್ರ ಹಾಗಾ ಆಸ್ತಾ. ಕಾಮತನ ಇಂಗ್ಲೀಷಾನ ತಾಕಾ 'ಉತ್ಕಡೆ' ಅಶೆ ಉತ್ತರದಿಲೆಂ ಥ್ಯಾ ಆಫೀಸರಾಕ ತಾಜೆಂ ಅರ್ಥ ಜಾಯ್ನಿ ನಾತಿಲೆಂ ತಾಣೆ ಆಶಿಲಿಂ, ಪೂರಾ ಅರ್ಥಕೋಶೆ ಸೊದುನು ಪಳಯಲೆ ಖಿಯಾ. ಅಸಲೆ ಕಿತ್ಲೆಕೀ ಫರ್ಡಿ, ನಕಲಿಚಿ ಉತ್ರಂ ಕಾಮತಿಲ್ಯಾ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧ ಗುಣ ಆಶಿಲೆ. ಬಾಲಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ಮ ಚೆರ್ಡುವಾಂ ಮಧ್ಯೆ ಚೆರ್ಡು ಜಾವ್ನ್ ಆಪ್ಪಾಲ್ಯಾ ಜೀವನಾಚೊ ಘಮಘಮು ಸೋಣ್ ಗೆಲಲೊ ಕಾಮತಿ ಧನ್ಯ.

कोंकणि महामानेस्त लेखनमाळा ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ ಲೇಖನಮಾಳಾ

೧. ಉವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಂಞ್‌ಸ್	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ
೨. ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್	ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ
೩. ಎ.ಟಿ. ಲೋಬೋ	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ
೪. ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್	ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್
೫. ಉಳ್ಳಾಲ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಯಾ	ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ
೬. ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ	ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಶೇವಗೂರ್
೭. ಚಾ.ಫಾ. ಡಿಕೋಸ್ತಾ	ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ
೮. ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಪ್ರೊ. ನಾಗರಾಜ್ ರಾವ್ ಜವಳಿ
೯. ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ	ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಶೇವಗೂರ್
೧೦. ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ	ವಾಸುದೇವ ಶಾನಭಾಗ,ಶಿರಸಿ
೧೧. ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ್	ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ವಿ. ಭಟ್
೧೨. ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಯಾ	ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ನಾಯಕ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕಾ ಭವನ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್
ಮಂಗಳೂರ